

Број: 05-05-1-348-2/13
Сарајево, 01. фебруар 2013. године

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА**

Предмет. Сагласност за ратификацију споразума, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Споразум о финансирању између Босне и Херцеговине и Европске комисије који се односи на Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења у оквиру Инструмента претприступне помоћи за 2011. годину. Споразум је потписан 24. маја 2012. године у Бриселу и 29. новембра 2012. године у Сарајеву, а потписала га је гђа. Невенка Савић, директорица Дирекције за европске интеграције.

Будући да је Министарство финансија и трезора БиХ надлежно за провођење поступка за закључивање овог споразума, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације о споразуму.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Ранко Нинковић

04.02.2013
0102-05-2-166/13

S

MFA-BA-MPP
Broj: 08/1-21-05-5-42896/12
Sarajevo, 24.01.2012. godine

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

31.01 17

05-1 348

Predmet: Prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije koji se odnosi na Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja u okviru Instrumenta pretprijetne pomoći za 2011. godinu

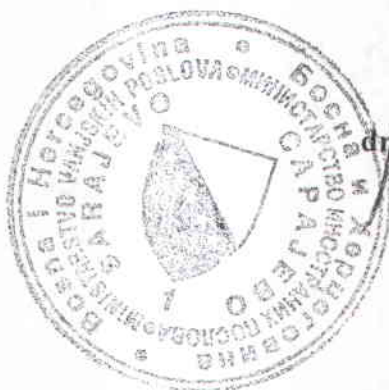
U prilogu dostavljamo *prijedlog* Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije koji se odnosi na Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja u okviru Instrumenta pretprijetne pomoći za 2011. godinu, koji je utvrdilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 34. sjednici održanoj 11.01.2013. godine, kako bi Predsjedništvo provelo dalji postupak i *odlučilo*, u skladu sa odredbama člana 15. i 17. Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00).

Sporazum o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije koji se odnosi na Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od zračenja u okviru Instrumenta pretprijetne pomoći za 2011. godinu potpisan je u Briselu, 24. maja 2012. godine i u Sarajevu, 29. novembra 2012. godine. U ime Bosne i Hercegovine Sporazum je potpisala gospođa Nevenka Savić, direktorica Direkcije za evropske integracije BiH, a u ime Evropske komisije gospodin Gerhard Schuman-Hitzler, direktor.

Podsjećamo da je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine donijelo Odluku o prihvatanju navedenog Sporazuma i određivanju potpisnika, na 29. redovnoj sjednici, održanoj 23. novembra 2012. godine.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

MINISTAR

dr. Zlatko Lagumdžija

СПОРАЗУМ О ФИНАНСИРАЊУ

ИЗМЕЂУ

БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

И

ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ

**КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА ХОРИЗОНТАЛНИ ПРОГРАМ О
НУКЛЕАРНОЈ БЕЗБЈЕДНОСТИ И ЗАШТИТИ ОД ЗРАЧЕЊА У
ОКВИРУ ИНСТРУМЕНТА ПРЕТПРИСТУПНЕ ПОМОЋИ ЗА
2011. ГОДИНУ**

Од

(централизовано/заједничко управљање)

САДРЖАЈ

Увод

1. Програм
2. Провођење програма
3. Структуре и органи са надлежностима
4. Финансирање
5. Рок за уговарање
6. Рок за извршење уговора
7. Рок исплате
8. Поступање са примицима
9. Прихватљивост трошкова
10. Чување докумената
11. Мапа пута за децентрализацију без ex-ante контрола
12. Тумачење
13. Дјеломична ништавост и ненамјерне празнине
14. Преглед и измјене и допуне
15. Престанак
16. Рјешавање разлика
17. Обавјештења
18. Број оригинала
19. Додаци
20. Ступање на снагу

Додатак А Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења у оквиру ИПА компонентне “Помоћ у транзицији и изградња институција“ за 2011. годину, усвојен provedбеном одлуком Комисије бр. Ц(2011)8164 од 11. новембра 2011.

Додатак Б Оквирни Споразум између Комисије Европских заједница и Босне и Херцеговине од 20. фебруара 2008.

СПОРАЗУМ О ФИНАНСИРАЊУ

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

и

ЕВРОПСКА КОМИСИЈА

у даљњем тексту заједнички као "Стране", или појединачно као "држава корисница" у случају Босне и Херцеговине, или "Комисија", у случају Европске комисије.

С обзиром на то да:

- (а) Дана 1. августа 2006., Савјет Европске уније усвојио је Уредбу (ЕЗ) бр. 1085/2006 којом се успоставља инструмент претприступне помоћи (даље у тексту: "Оквирна уредба о ИПА"). На снази од 1. јануара 2007. године, овај инструмент представља јединствену правну основу за пружање финансијске помоћи државама кандидаткињама и државама потенцијалним кандидаткињама у њиховим настојањима да унаприједи политичке, економске и институционалне реформе у циљу коначног постајања чланицама Европске уније.
- (б) Дана 12. јуна 2007., Комисија је усвојила Уредбу (ЕЗ) бр. 718/2007 о провођењу Оквирне уредбе о ИПА, која садржи детаљне важеће одредбе о управљању и контроли (даље у тексту: "Уредба о провођењу ИПА").
- (ц) Помоћ Европске уније у оквиру инструмента претприступне помоћи треба да настави да подржава државе кориснице у њиховим настојањима да ојачају демократске институције и владавину права, реформу јавне управе, да проводе економске реформе, поштују људска права као и права мањина, унапређују равноправност полова, подржавају развој цивилног друштва и унапређују регионалну сарадњу као и помирење и обнову, и доприносе одрживом развоју и смањивању сиромаштва.

За потенцијалне државе кандидаткиње, помоћ Европске уније може такође укључити одређено усклађивање са *правном стечвином ЕУ (acquis)*, као и подршку за инвестиционе пројекте, усмјерену нарочито на изградњу капацитета за управљање у подручјима регионалног развоја, развоја људских ресурса и руралног развоја.

- (д) Стране су 20. фебруара 2008. склопиле Оквирни споразум у којем се утврђују општа правила за сарадњу и провођење помоћи Европске уније у оквиру Инструмента претприступне помоћи.
- (е) Дана 11. новембра 2011., Комисија је усвојила Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења у оквиру ИПА компоненте “Помоћ у транзицији и изградња институција“ за 2011. годину (даље у тексту: “програм“). Дио овог програма који се односи на Босну и Херцеговину проводиће једним дијелом Комисија на централизованом основу а другим дијелом у заједничком управљању са Међународном агенцијом за атомску енергију (ИАЕА).
- (ф) У циљу провођења овог програма потребно је да Стране склопе Споразум о финансирању да би се одредили услови за испоруку помоћи Европске уније, правила и поступци који се тичу исплате везане за ову помоћ, као и услови под којима ће се управљати том помоћи.

СПОРАЗУМЈЕЛЕ СУ СЕ О СЉЕДЕЋЕМ:

1 ПРОГРАМ

Комисија ће бесповратним средствима суфинансирати сљедећи програм, који је наведен у Додатку А овог Споразума:

Број програма: ЦРИС бр. 2011/023-384, 2011/023-388 и 2011/023-389

Назив: *Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења у оквиру ИПА компоненте "Помоћ у транзицији и изградња институција" за 2011. годину – Ц(2011)8164 од 11. новембра 2011. године.*

Дио овог програма који се односи на Босну и Херцеговину обухваћа један регионални пројекат који покрива – између осталог – Босну и Херцеговину, и један административни споразум са Заједничким истраживачким центром – Институтом за енергију (Петен), односно:

Пројекат бр. 1: "Даљње јачање техничких капацитета регулаторних органа за нуклеарну безбједност у Босни и Херцеговини и Црној Гори"

Пројекат бр. 6: „Техничка подршка хоризонталном програму ИПА-е о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења”.

2 ПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА

- 1) Дио програма (Пројекат бр. 1) који се односи на Босну и Херцеговину проводиће Комисија у заједничком управљању са ИАЕА-ом, у смислу члана 53.д Уредбе Савјета (ЕЗ Еуратом) бр. 1605/2002 о Уредби о финансирању која се примјењује на општи буџет Европских заједница, како је коначно измијењена Уредбом (ЕЗ Еуратом) 1525/2007 од 17. децембра 2007. (даље у тексту: „Уредба о финансирању“).
- 2) Дио програма (Пројекат бр. 6) који се односи на Босну и Херцеговину проводиће Комисија на централизованом основу, у смислу члана 53.а Уредбе Савјета (ЕЗ Еуратом) бр. 1605/2002 о Уредби о финансирању која се примјењује на општи буџет Европских заједница, како је коначно измијењена Уредбом (ЕЗ Еуратом) 1525/2007 од 17. децембра 2007. (даље у тексту: „Уредба о финансирању“).
- 3) Програм ће се проводити у складу са одредбама Оквирног споразума о правилима за сарадњу у вези са финансијском помоћи Европске уније Босни и Херцеговини и провођењем помоћи у оквиру Инструмента претприступне помоћи (ИПА), склопљеног између Страна 20. фебруара 2008. (даље у тексту: "Оквирни споразум"), који је наведен у Додатку Б овог Споразума.

3 СТРУКТУРЕ И ОРГАНИ СА НАДЛЕЖНОСТИМА

- 1) Држава корисница ће одредити националног координатора за ИПА, у складу са Оквирним споразумом, који ће дјеловати као представник државе кориснице vis-à-vis Комисије. Он/а ће обезбиједити да се одржава тијесна веза између Комисије и државе кориснице с обзиром на општи процес приступања као и на претприступну помоћ ЕУ-а у склопу ИПА.

4 ФИНАНСИРАЊЕ

Финансирање провођења овог Споразума одвија се како слиједи:

- (а) Допринос Европске уније за цијели програм за 2011. годину одређен је у највишем износу од 4.613.750 ЕВР, како је описано у програму. Међутим, плаћање доприноса Европске уније од стране Комисије извршиће се у оквиру лимита расположивих средстава.
- (б) Трошкове националних структура и органа које успостави држава корисница ради провођења овог програма сноси држава корисница.

5 РОК ЗА УГОВАРАЊЕ

- 1) Појединачни уговори и споразуми којима се проводи овај Споразум морају се склопити у року од највише три године од датума склапања овог Споразума.
- 2) Сва средства за која уговор није склопљен прије крајњег рока за уговарање се отказују.

6 РОК ЗА ИЗВРШЕЊЕ УГОВОРА

- 1) Уговори морају да се изврше у року од највише двије године од крајњег датума уговарања.
- 2) Рок за извршење уговора може да буде продужен прије истека крајњег рока у оправданим случајевима.

7 РОК ИСПЛАТЕ

- 1) Исплата средстава мора да се изврши најкасније годину дана од крајњег датума за извршење уговора.
- 2) Рок за исплату средстава може да се продужи прије крајњег датума у оправданим случајевима.

8 ПОСТУПАЊЕ СА ПРИМИЦИМА

- 1) Примици у сврху ИПА-е укључују приход остварен неком активности, током периода њеног суфинансирања, од продаје, најмова, накнада за услуге/уписнина или друге еквивалентне примитке изузев:
  - (а) примитака остварених током економског вијека суфинансираних инвестиција у случају инвестиција у фирме;
  - (б) примитака остварених унутар оквира мјере финансијског инжењеринга, укључујући капитал предузећа и кредитне фондове, гаранције, лизинг;
  - (ц) гдје је примјењиво, доприноса из приватног сектора за суфинансирање активности, што се исказује у финансијским таблицама програма заједно са јавним доприносом.
- 2) Примици како су одређени у претходном ставу 1. представљају доходак који се одузима од износа прихватљивих трошкова за односну активност. Најкасније до затварања програма, такви примици се одузимају од прихватљивих трошкова односне активности у цјелини или сразмјерно, зависно од тога да ли су остварени у цијелости или само дјеломично суфинансираном активности.

9 ПРИХВАТЉИВОСТ ТРОШКОВА

- 1) Трошкови у склопу програма у Додатку А прихватљиви су за допринос Европске уније уколико су стварно настали након потписивања уговора и бесповратних средстава којима се проводи такав програм, изузев у случајевима изричито предвиђеним у Уредби о финансирању.
- 2) Сљедећи трошкови нису прихватљиви за допринос Европске уније у оквиру програма у Додатку А:
  - а) порези, укључујући порезе на додатну вриједност;
  - б) царинске и увозне таксе, или други трошкови;
  - ц) куповина, најам или закуп земљишта и постојећих зграда;
  - д) новчане казне, финансијске казне и трошкови спорова;
  - е) оперативни трошкови;
  - ф) коришћена опрема;
  - г) банковни трошкови, трошкови гаранција и слични трошкови;
  - х) трошкови конверзије, курсних накнада и негативне курсне разлике повезани са било којим од саставних појединачних евро рачуна, као и други чисто финансијски издаци;
  - и) нефинансијски доприноси;
  - ј) сви трошкови лизинга;
  - к) трошкови амортизације.

- 3) Одступајући од претходног става 2., Комисија ће одлучити, од случаја до случаја, да ли су слjedeћи трошкови прихватљиви:
- а) Оперативни трошкови, укључујући трошкове закупа, везани искључиво за период суфинансирања активности;
  - б) порези на додатну вриједност, ако су испуњени слjedeћи услови:
    - i. порези на додатну вриједност не могу се вратити ни на који начин;
    - ii. утврђено је да их сноси крајњи корисник, и
    - iii. јасно су утврђени у пројектном приједлогу.
  - ц) трошак гаранција које даје банка или упоредиво јамство које положи крајњи корисник бесповратних средстава.
- 4) Трошкови који се финансирају у склопу ИПА не подлијежу другим изворима финансирања у оквиру буџета Европске уније.

10 ЧУВАЊЕ ДОКУМЕНАТА

- 1) Сви документи везани за програм у Додатку А чувају се најмање пет година од датума на који Европски парламент одобри исплату за буџетску годину на коју се документи односе.
- 2) У случају да програм у Додатку А не буде коначно затворен у року утврђеном у претходном ставу 1., документи који се на њега односе чувају се до краја године након оне у којој је програм у Додатку А затворен.

11 МАПА ПУТА ЗА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈУ БЕЗ EX-ANTE КОНТРОЛА

- 1) Држава корисница успоставља детаљну мапу пута са индикативним мјерилима и временским ограничењима за постизање децентрализације са *ex-ante* контролама од стране Комисије. Додатно, држава корисница ће успоставити индикативну мапу пута за постизање децентрализације без *ex-ante* контрола од стране Комисије.
- 2) Комисија надзире провођење мапа пута наведених у ставу 1., и узима у обзир резултате које је држава корисница постигла у овом контексту, нарочито у пружању помоћи. Мапа пута за постизање децентрализације без *ex-ante* контрола може да се односи на постепено одрицање од разних врста *ex-ante* контроле.
- 3) Држава корисница редовно извјештава Комисију о напретку оствареном у провођењу ове мапе пута.

12 ТУМАЧЕЊЕ

- 1) Ако у овом Споразуму нема изричите супротне одредбе, појмови који се користе у овом Споразуму носе исто значење које им је приписано у Оквирној уредби о ИПА и Уредби о провођењу ИПА.
- 2) Ако у овом Споразуму нема изричите супротне одредбе, позивање на овај Споразум представља позивање на овај Споразум како је повремено измијењен, допуњен или замијењен.
- 3) Свако позивање на уредбе Савјета или Комисије односи се на ону верзију тих уредби како је назначено. Уколико је потребно, измјене тих уредби пренијеће се у овај Споразум помоћу измјена и допуна.
- 4) Наслови у овом Споразуму немају правно значење и не утичу на његово тумачење.

13 ДЈЕЛОМИЧНА НИШТАВОСТ И НЕНАМЈЕРНЕ ПРАЗНИНЕ

- 1) Уколико нека одредба овог Споразума јест или постане ништава, или ако овај Споразум садржи ненамјерне празнине, то неће утицати на ваљаност осталих одредби овог Споразума. Стране ће замијенити ништаву одредбу ваљаном одредбом која ће бити што је могуће ближа сврси и намјери ништаве одредбе.
- 2) Стране ће попунити све ненамјерне празнине одредбом која најбоље одговара сврси и намјери овог Споразума, у складу са Оквирном уредбом о ИПА и Уредбом о провођењу ИПА.

14 ПРЕГЛЕД И ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ

- 1) Провођење овог Споразума предмет је периодичних прегледа у вријеме које Стране међусобно договарају.
- 2) Свака измјена и допуна договорена између Страна биће у писаном облику и биће саставни дио овог Споразума. Таква измјена и допуна ступа на снагу на датум који одреде Стране.

15 ПРЕСТАНАК

- 1) Не доводећи у питање став 2., овај Споразум престаје осам година након потписивања. Овај престанак не спречава Комисију да изврши финансијске исправке у складу са чланом 56. Уредбе о провођењу ИПА.
- 2) Овај Споразум може да оконча било која Страна уз писано обавјештење другој Страни. Такав престанак ступа на снагу шест календарских мјесеци од датума писаног обавјештења.

16 РЈЕШАВАЊЕ РАЗЛИКА

- 1) Разлике настале услед тумачења, управљања и провођења овог Споразума, на било којем и свим нивоима учешћа, рјешаваће се мирним путем консултацијама између Страна.

- 2) У случају да разлике не успију да се ријеше мирним путем, свака страна питање може да поднесе на арбитражу у складу са Изборним правилима о арбитражи између међународних организација и држава при Сталном арбитражном суду на снази на датум потписивања овог Споразума.
- 3) Језик који ће се користити у арбитражним поступцима је енглески језик. Генерални секретар Сталног арбитражног суда именује арбитра по пријему писаног захтјева који подноси једна од Страна. Одлука Арбитра је обавезујућа за све Стране и на њу нема жалбе.

17 ОБАВЈЕШТЕЊА

- 1) Сва обавјештења у вези са овим Споразумом биће у писаној форми и на енглеском језику. Свако обавјештење мора да буде потписано и достављено као оригинални документ или путем факса.
- 2) Сва обавјештења у вези са овим Споразумом морају да се шаљу на следеће адресе:

За Комисију:

Госп. Герхард Шуман-Хицлер
Директор
Главна управа за проширење
Финансијски инструменти и регионални програми
ЦХАР 04/99
Б-1049 Брисел

Факс: +32 2 2957502

За државу корисницу:

Гђа Невенка Савић
Национални координатор за ИПА
Директор
Дирекција за европске интеграције БиХ
Трг Босне и Херцеговине 1
71000 Сарајево
Босна и Херцеговина

Факс: +387 (0) 33 264 330

18 БРОЈ ОРИГИНАЛА

Овај Споразум састављен је у два оригинална примјерка на енглеском језику.

19 ДОДАЦИ

Додаци А и Б чине саставни дио овог Споразума.

20   СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Овај Споразум ступа на снагу на датум потписивања. Уколико га Стране потпишу на различите датуме, овај Споразум ступа на снагу на датум кад га потпише друга од двију Страна.

Потписала, за и у име Босне и Херцеговине, у Сарајеву, 29. новембра 2012. године

гђа Невенка Савић, с.р.
Национални координатор за ИПА

Потписао, за и у име Комисије, у Бриселу, 24. маја 2012. године

Госп. Герхард Шуман-Хицлер, с.р.
Директор ЕЛАРГ-Д
ИПА СТРАТЕГИЈА
Брисел, Белгија

ДОДАТАК А: Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења у оквиру ИПА компоненте Помоћ у транзицији и изградња институција за 2011. годину

1. ИДЕНТИФИКАЦИЈА

Кориснице	Албанија, Босна и Херцеговина, Хрватска, Бивша Југословенска Република Македонија, Црна Гора, Србија, као и Косово*
ЦРИС број (централизовано управљање / заједничко управљање)	2011/023-384 – Пројекти бр. 1, 2 и 6 2011/023-388 – Пројект бр. 3
ЦРИС број (децентрализовано управљање)	2011/023-389 – Пројекти бр. 4 и 5
Година	2011.
ЕУ допринос	4.613.750 евра
Орган надлежан за провођење програма	Пројекат бр. 1 - Европска комисија у заједничком управљању са Међународном агенцијом за атомску енергију (ИАЕА); Пројекти бр. 2, 3 и 6 - Европска комисија у име Корисница у систему централизованог управљања; Пројекти бр. 4 и 5 - Централна агенција за финансирање и уговарање у Хрватској у систему децентрализованог управљања.
Крајњи датум за склапање споразума о финансирању	Најкасније до 31. децембра 2012. године
Крајњи датуми за уговарање	3 године од датума склапања споразума о финансирању. Ови датуми се односе и на национално суфинансирање.
Крајњи датуми за извршење	2 године од крајњег датума за уговарање. Ови датуми се односе и на национално суфинансирање.
Буџетске линије	22.020701 – Регионални и хоризонтални програми
Програмски водитељ	Јединица ДЗ - Регионални програми, ГУ за проширење
Проведбени водитељ/ Делегација ЕУ	Пројекат бр. 1 ће проводити Јединица ДЗ - Регионални програми, Главна управа за проширење у заједничком управљању са ИАЕА. Пројекте бр. 2, 3 и 6 ће проводити Јединица ДЗ – Регионални програми, ГУ за проширење у систему

	централизованог управљања. Пројекте бр. 4 и 5 ће проводити у систему децентрализованог управљања САФУ (ЦФЦА) у Хрватској.
--	---

• Ово одређивање не доводи у питање позиције о статусу, и у складу је са РВСУН 1244/99 и Мишљењем МСП-а о косовској декларацији о независности.

2. ПРОГРАМ

2.a Приоритети изабрани у склопу програма

ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења проводи се у контексту приоритета за ИПА подршку садржаних у сектору 5 – Саобраћајна и енергетска инфраструктура, укључујући нуклеарну безбједност, који су идентификовани у ИПА Вишекорисничком вишегодишњем индикативном планском документу (МИПД) за године 2011. до 2013¹.

Као што је споменуто у вишекорисничком ВИПД, «у подручју нуклеарне безбједности и заштите од зрачења, пун пренос *правне стечевине* ЕУ остаје циљ за већину ИПА корисница». Овај пренос ће захтијевати пуну оперативност националних регулаторних органа коју, неке од њих, још нису постигле.

Надаље, постоји низ проблема које треба рјешавати у свим Корисницама, као што су успостављање одговарајућег регулаторног оквира, смањење изложености у медицини или раду и радиоактивна контаминација околиша (укључујући и осиромашени уран).

Много тога још треба учинити и за спремност за ванредне ситуације те системе раног упозоравања, обуку особља суоченог са ионизирајућим зрачењем те јавно информисање. Спречавање недопуштеног трговања нуклеарним материјалима и изворима зрачења, као и управљање радиоактивним отпадом (укључујући и радиоактивне громобране) те складиштење у лиценцираним објектима остају главне бригае.

Сва та питања могу да захтијевају средства за набавку опреме, пружање техничке помоћи, а могуће и обављање радова.

Треба истакнути да за Србију, која је управљала истраживачким нуклеарним реакторима у прошлости, треба предузети специфичне активности а са циљем декомисије тих реактора у складу са најбољим праксама ЕУ. У том смислу, безбједност радиоактивних извора и фисијских материјала треба третирати као питање од највеће важности.

Двије Кориснице (Турска и Албанија) изрекле су намјеру да у коначници изграде нуклеарне електране. У тим случајевима, треба посветити посебну пажњу томе да се обезбиједи да све одредбе, посебно оне у вези са безбједности и заштитом, буду у складу са међународним конвенцијама, са ИАЕА безбједносним стандардима, са међународним споразумима (укључујући билатералне) и *правном стечвином* ЕУ.

Активности предвиђене унутар овог сектора имају за циљ постизање сљедећег:

---

¹ Ц(2011)4179, 20.06.2011

- (1) Повећање техничких капацитета националних регулаторних агенција да би оне биле у складу са *правном стечевином* ЕУ те законодавством у вези са нуклеарном безбједности и заштитом од зрачења.
- (2) Даљњи допринос развоју планова за ванредне ситуације и јачање капацитета за спремност и дјеловање у ванредним ситуацијама у неколико Корисница.
- (3) Провођење програма праћења за мјерење присутности радиоактивности у околишу и успостављање методологија за процјену јавних доза.
- (4) Активности за смањење изложености радника и пацијената у медицинском сектору.
- (5) Покретање кампање за подизање јавне свијести те успостављање система за рано упозоравање.

Овај програм фокусира се на два регионална пројекта и три национална пројекта који се односе на Вишекорисничке ВИПД приоритете те рјешавају низ проблема тј. усклађивање законодавства/прописа са *правном стечевином* ЕУ у подручју нуклеарне безбједности и заштите од зрачења, побољшање техничких капацитета националних регулаторних органа и њихових Организација за техничку подршку, праћење радиоактивности у околишу, спремност на ванредне ситуације те смањење медицинске изложености. Програм додатно укључује један административни споразум са Заједничким центром за истраживање – Институтом за енергију (Петен), установом која ће пружити неопходну техничку подршку Општој управи за проширење у смислу покретања, праћења и оцјењивања резултата свих ових пројеката.

2. 6 Досадашња помоћ, научено из претходних искустава и донаторска координација у сектору нуклеарне безбједности и заштите од зрачења

Уз изузетак Косова, у протеклих неколико година све Кориснице су успоставиле регулаторне органе за нуклеарну безбједност. Иако је у провођењу један регионални пројекат финансиран из ИПА 2008 који има за циљ побољшање регулаторне инфраструктуре и процјену степена усклађености са *правном стечевином* ЕУ, та активност се показује као недовољна да би се обезбиједила усклађеност законодавства и прописа свих Корисница са *правном стечевином* ЕУ. Потребна је даљња регулаторна помоћ са циљем побољшања техничких капацитета регулаторних органа и, гдје је то могуће, њихових Организација за техничку подршку (ОТП) и управо је то главни циљ овог програма који се фокусира на Албанију, Босну и Херцеговину, бившу Југословенску Републику Македонију, Црну Гору, Србију, као и Косово.

Као дио побољшања техничких капацитета ОТП-а у подручју медицинске изложености те за праћење радиоактивности у околишу, оцијењено је корисним подржати црногорску организацију под називом ЦЕТИ кроз набавку опреме. Уствари, овај пројекат преузима бивши пројекат финансиран из ИПА 2008 за који је – из различитих разлога – пропао поступак јавне набавке.

Хрватска је у овом тренутку близу приступању ЕУ и њен регулаторни оквир је усклађен са *правном стечевином* ЕУ. Међутим, провођење регулатива захтијева даљњу подршку у два посебна подручја: спремност за ванредна стања те праћење

радиоактивности у околишу. Оба подручја су идентификована као приоритети у ИПА финансираној студији процјене регулаторне инфраструктуре која је извршена 2010. године. Они су такође јасно идентификовани као приоритетна подручја у Вишекорисничком ВИПД.

Овај програм представља логичан наставак прошлих и тренутних пројеката финансираних из ИПА програма. Требало би да помогне да се ријеша већина отворених радиолошких проблема на Западном Балкану до 2015-2016.

Важно је истакнути да су сви ови пројекти дио кохерентне стратегије за вањску помоћ Западном Балкану у сектору нуклеарне безбједности која је израђена заједно са сваком од Корисница у 2010. и 2011. Та стратегија детаљно одређује потребе за вањском помоћи, набавком опреме и радovima до 2015-2016. ИАЕА је била придружена током израде припадајућих мапа пута до 2013.

Иако је у недавној прошлости највећи нагласак ИПА хоризонталног програма био на рјешавању нуклеарних проблема у Винчи, а посебно на репатријацији потрошеног српског нуклеарног горива у Руску Федерацију, одлучено је да се подршка заустави на барем једну годину због кашњења која су забиљежена у провођењу пројеката финансираних из ИПА-е у вези са управљањем радиоактивним отпадом у Винчи. Међутим, вриједно је нагласити успјешан пројекат репатријације који је апсорбовао отприлике једну трећину средстава овог програма током година од 2007. до 2010.

Сви пројекти директно повезани са техничком помоћи на Западном Балкану координисани су са ИАЕА-ом.

Од 2007. године ИПА хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења обезбјеђује значајну подршку Западном Балкану са циљем рјешавања бројних важних нуклеарних и радиолошких проблема. Иако су неки политички проблеми у одређеној мјери успорили провођење ових сукцесивних програма, посебно у вези са прилично касним успостављањем регулаторних нуклеарних органа у неким од Корисница, укупна оцјена прошле и текуће помоћи је врло позитивна.

Научене лекције углавном се односе на недовољну укљученост организација унутар Корисница ових програма у поступке јавне набавке. Већина њих - укључујући и Хрватску – треба техничку подршку од Опште управе за проширење и ЈРЦ-Петен да би Опис послова био довољно детаљан и неутралан. То је довело до касног уговарања за већину пројеката. Друга важна поука је да се побољшање регулаторне инфраструктуре у свакој од Корисница суочава са политичким тешкоћама. Већина регулаторних органа није у складу са својим сестринским организацијама у ЕУ и њихово даљње усклађивање је врло тешко постићи. Трећа лекција је да лиценцирање складишта за радиоактивни отпад - што је кључни проблем у подручју нуклеарне безбједности – наилази на многе потешкоће, опет из политичких разлога. Такође, провођење пројеката путем заједничког управљања са ИАЕА-ом показала се као прилично сложен задатак с обзиром на значајну флукуацију особља унутар ИАЕА као и различите политике које се примјењују за техничку помоћ. У сваком случају, координација се врши путем редовних контаката са ИАЕА и заједничким мисијама у предметним Корисницама.

Кохерентност приступа са Инструментом за сарадњу у нуклеарној безбједности (ИНСЦ) обезбјеђује се кроз блиске контакте и размјену информација са члановима Одбора ИНСЦ-а.

2.ц Опис

Пројекат бр. 1: „Даљње јачање техничких капацитета нуклеарних регулаторних органа у Босни и Херцеговини и Црној Гори“ има за циљ пружање директне подршке нуклеарним регулаторним органима у Босни и Херцеговини и Црној Гори да би додатно допринијели преузимању *правне стечевине* ЕУ у подручју нуклеарне безбједности и заштите од зрачења, као и усклађивање њиховог функционисања са оним њихових сестринских организација у ЕУ.

Овај пројекат обухваћа двије Кориснице на Западном Балкану које тренутно имају сличне потребе за регулаторном помоћи. Пројекат ће углавном бити усмјерен на финализацију преношења *правне стечевине* ЕУ у национално законодавство и прописе, на дефинисање проведбених поступака за прописе, смањење изложености у медицини, побољшање контроле дозиметрије, испоруку одређене опреме, посебно за обезбјеђење квалитета / контролу квалитета (QA / QC) у дијагностичкој радиологији, преглед националних планова за ванредна стања и допринос успостављању јавних информативних кампања.

Јачање техничких капацитета националних регулаторних органа у нуклеарном подручју у потпуности је усклађено са основним циљевима Вишекорисничког ВИПД-а.

С обзиром на чињеницу да ИАЕА тренутно проводи низ пројеката у подручју регулаторне помоћи у Босни и Херцеговини, као и у Црној Гори, те да ће се та помоћ наставити током следећих неколико година, сматра се вриједним провести овај пројекат путем заједничког управљања са ИАЕА-ом. На тај начин биће избјегнут ризик од дуплирања вањске помоћи те ће се развити синергија.

Споразум са ИАЕА-ом за износ од 850.000 евра, за провођење овог пројекта у складу са условима Финансијског и административног оквирног споразума (ФАФА) између Европске уније и Уједињених нација, потписаног 29. априла 2003., којем се ИАЕА придружила 17. септембра 2004., биће закључен у другом кварталу (Q2) 2013.

Пројекат бр. 2: „Даљње јачање техничких капацитета нуклеарних регулаторних органа у Албанији, Бившој Југословенској Републици Македонији, Србији, као и на Косову“ има за циљ пружање директне подршке нуклеарним регулаторним органима Корисница да би се додатно допринијело преузимању *правне стечевине* ЕУ у подручју нуклеарне безбједности и заштите од зрачења, као и усклађивање њиховог функционисања са оним њихових сестринских организација у ЕУ.

По своме обиму, ово је регионални пројекат. Имаће за циљ повећање техничких капацитета регулаторних органа у подручју нуклеарне безбједности и заштите од зрачења у Корисницама те је тиме у потпуности усклађен са циљевима ВИПД-а. Многе регулаторне теме би требало да буду адресиране у оквиру овог пројекта, нпр. довршетак преношења *правне стечевине* ЕУ у национално законодавство и прописе у Србији и на Косову, дефинисање критеријума за успостављање националних

регулаторних органа у Албанији, успостављање система управљања квалитетом у Албанији и Србији, успостављање процедура QA / QC у медицинском сектору у Бившој Југословенској Републици Македонији; преглед планова поступања у случајевима радиолошког ванредног стања у Албанији, израда националне стратегије збрињавања радиоактивног отпада те декомисијске активности у Србији.

Упркос чињеници да су сличне активности подржане и од стране ИАЕА, није било могуће постићи договор са Агенцијом у вези са провођењем овог пројекта путем заједничког управљања. Стога ће бити потребна блиска сарадња са ИАЕА да би се избјегло преклапање.

Један уговор о пружању услуга у износу од 2,1 милиона евра и један уговор о снабдијевању у износу од 200.000 евра биће закључени након два јавна конкурса, који ће бити отворени у другом кварталу 2013. године, односно у четвртном кварталу 2014.

Пројекат бр. 3: „Јачање заштите од зрачења и нуклеарне безбједности у Црној Гори кроз унапређење способности институције за техничку подршку“ је пројекат набавке опреме који има за циљ обезбјеђивање различитих врста опреме ради побољшања техничких капацитета Центра за екотоксиколошка истраживања Црне Горе (ЦЕТИ), који има улогу ИТП-а за нуклеарни регулаторни орган Црне Горе. Подручја обухваћена овим пројектом набавке опреме су: праћење радиоактивности у околишу укључујући одговор на радиолошке/нуклеарне ванредне ситуације, управљање ниском и средњом радиоактивности, складиштење радиоактивног отпада и транспорт радиоактивног материјала, контрола изложености професионалног особља, пацијената, јавности и околиша те обезбјеђење квалитета / контрола квалитета (QA / QC) медицинских извора зрачења.

Вишекориснички ВИПД прецизира како активности треба да буду предузете на развоју планова за ванредне ситуације и јачању капацитета за спремност и одговор на ванредне ситуације у свим Корисницама, провођење програма праћења мјерења појаве радиоактивности у околишу и утврђивање методологија за оцјену јавних доза, те активности за смањење изложености професионалног особља и пацијента у секторима медицине и индустрије. Сва та питања могу да захтијевају средства за набавку опреме, пружање техничке помоћи, те могуће и извођење радова.

Пројекат ће се проводити кроз један до четири уговора о набавци опреме у укупном износу од 300.000 евра који ће бити склопљени након јавних конкурса (4 лота) покренутих у првом кварталу 2012. Додатни уговори о набавци опреме у процијењеном износу од 95.000 евра које у потпуности финансирају институције кориснице биће склопљени од стране ЦЕТИ-а након јавних конкурса који ће бити покренути у првом кварталу 2012. године (паралелно суфинансирање) од стране институције кориснице.

Пројекат бр. 4: „Побољшање система одговора на ванредни догађај у Републици Хрватској“ пружа подршку Државном заводу за радиолошку и нуклеарну безбједност у Хрватској првенствено ради усклађивања процедура одговора на радиолошка ванредна стања са онима у сусједним земљама, првенствено Словенији и Мађарској. Такође има за циљ побољшање капацитета за одговор на радиолошка ванредна стања ради суочавања са инцидентима и несрећама на различитим нивоима, као и националног плана за ванредне ситуације који ће омогућити брзо провођење мјера заштите унутар

првих неколико часова и у данима након несреће кроз координисани одговор служби за ванредне ситуације и осталих агенција.

Циљеви Вишекорисничког ВИПД-а укључују активност у вези са спремношћу на ванредна стања те је стога овај пројекат у потпуности усклађен.

Очекује се закључивање сљедећа два уговора за провођење овог пројекта: један уговор о пружању услуга за износ ЕУ суфинансирања од 171.000 евра, након објаве јавног конкурса у трећем кварталу 2012. (предвиђено је национално суфинансирање у износу од 19.000 евра); и један уговор о набавци опреме за износ ЕУ суфинансирања од 263.500 евра, након објаве јавног конкурса у четвртном кварталу 2013. (предвиђено је национално суфинансирање у износу од 46.500 евра).

Овај пројекат ће се проводити децентрализовано.

Пројекат бр. 5: „Побољшање on-line и off-line система праћења радиоактивности у околишу у Хрватској у редовним и ванредним ситуацијама“. Пројекат се фокусира на побољшање система за on-line и off-line праћење стања околиша у Републици Хрватској, потребно да би у редовним и ванредним ситуацијама био испоштован члан 35. Еуроатом Уговора, те посебно мрежу дозиметара за зрак, on-line праћење површинских вода, off-line праћење и мобилне системе. Састоји се од двије компоненте: компоненте 1 за куповину, инсталацију и пуштање у рад додатне опреме за побољшање постојеће техничке инфраструктуре; и компоненте 2 за верификацију постојећих гама дозиметара (ГДР) у погледу стандардних критеријума за локације и генерисање корективних/девијационих фактора уколико је потребно а да би се мјерење на ГДР станицама ускладило са захтјевима ЕУ за праћење околиша.

Пројекат одговара на неке од закључака ИПА 2007 пројекта „Процјена потреба и предложене активности са циљем провођења праћења радиоактивности у околишу у Албанији, Босни и Херцеговини, Хрватској, Бившој Југословенској Републици Македонији, Црној Гори, Србији, као и Косову“ у односу на Хрватску.

Такође је у потпуности усклађен са циљевима ВИПД-а када је у питању праћење радиоактивности у околишу.

Очекује се закључивање сљедећа два уговора за провођење овог пројекта: један уговор о набавци опреме за износ ЕУ суфинансирања од 310.250 евра, након објаве јавног конкурса у трећем кварталу 2012. (предвиђено је национално суфинансирање у износу од 54.750 евра); и један уговор о пружању услуга за износ ЕУ суфинансирања од 64.000 евра, након објаве јавног конкурса у другом кварталу 2013. (предвиђено је национално суфинансирање у износу од 6.000 евра).

Овај пројекат ће се проводити децентрализовано.

Пројекат бр. 6: „Техничка подршка ИПА хоризонталном програму о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења“ требало би да омогући Општој управи за проширење боље управљање свим пројектима који се финансирају средствима програма ИПА захваљујући стручној експертизи коју ће пружати Заједнички центар за истраживање – Институт за енергију (ЈРЦ-ИЕ) у Петену. Ова подршка ће се углавном састојати од припреме и прегледавања описа посла за нуклеарне пројекте, учествовања

у евалуационим одборима за конкурсе, састанцима на почетку, током и на завршетку током провођења пројеката и евалуације постигнутих резултата. Такође ће укључити и верификацију захтјева за плаћање које Општа управа за проширење редовно прима од корисничких институција ИПА нуклеарних пројеката.

Административни споразум у износу од 355.000 евра склопиће се са ЈРЦ-ИЕ-ом у првом кварталу 2012. године.

2. д Хоризонтална питања

Провођење пројеката под бројем 1 до 6 ће допринијети значајном смањењу изложености и побољшати заштиту људи и околиша од ионизирајућег зрачења на Западном Балкану. Као опште правило, повећање капацитета органа задужених за нуклеарну безбједност је предуслов за побољшање нуклеарне безбједности и заштите од зрачења на цијелом Западном Балкану.

2. е Ризици и претпоставке

Провођење пројеката под бројем 1 до 5 у оквиру овог програма подлијеже следећем предуслову:

- Национални регулаторни органи у подручју нуклеарне безбједности и заштите од зрачења су потпуно оперативни те имају довољан број особља да би били у стању да апсорбују трансфер знања, посебно Косово.

3.а.б. Таблица за централизоване пројекте

Централизовано управљање	Изградња институција (ИИ)						Инвестиције (ИНВ)						Укупно (ИИ + ИНВ)	Укупни ИПА допринос ЕУ	
	Укупни издатак		ИПА допринос ЕУ		Национални допринос*		Укупни јавни издатак		ИПА допринос ЕУ		Национални допринос*				
	ЕВР (а)=(б)+(ц)	%(1)	ЕВР (б)	%(1)	ЕВР (ц)	%(1)	ЕВР (д)=(е)+(ф)	%(1)	ЕВР (е)	%(1)	ЕВР (ф)	%(1)			ЕВР (г)=(а)+(д)
Сектор 5 - Саобраћајна и енергетска инфраструктура, укљ. нуклеарну безбедност	2.100.000	100	2.100.000	100	-	-	200.000	100	200.000	100	-	-	2.300.000	2.300.000	-
<i>Пројекат бр. 2: „Давање јачање техничких капацитета нуклеарних регулаторних органа у АЛ, ЦГ, РС као и КС“</i>	-	-	-	-	-	-	395.000	76	300.000	95.000	24	-	395.000	300.000	-
<i>Пројекат бр. 3: „Јачање заштите од зрачења и нуклеарне безбедности у ЦГ кроз унапређење способности ИТП“</i>	355.000	100	355.000	100	-	-	-	-	-	-	-	-	355.000	355.000	-
УКУПНО	2.455.000	100	2.455.000	100	-	-	595.000	84	500.000	95.000	16	-	3.095.000	2.955.000	64

Износи без ПДВ-а

* допринос (јавни и приватни национални и/или међународни допринос) обезбијеђен од стране националних партнера.

(1) Изражено у % укупног издатка ИИ-а или ИНВ-а (стубац (а) или (д)).

(2) Само за редове сектора. Изражено у % укупног износа ступца (х). Означава релативан удио приоритета у односу на укупни ИПА допринос ЕУ за цијели ФП.

3.a.d. Таблица за децентрализоване пројекте

Децентрализовано управљање	Изградња институција (ИИ)				Инвестиције (ИНВ)				Укупно (ИИ + ИНВ)	Укупни ИПА допринос ЕУ			
	Укупни издатак	ИПА допринос ЕУ		Национални допринос*		Укупни јавни издатак	ИПА допринос ЕУ				Национални допринос*		
		ЕВР (а)=(б)+(ц)	ЕВР (б)	%(1)	ЕВР (ц)		%(1)	ЕВР (е)			%(1)	ЕВР (ф)	%(1)
Сектор 5 - Саобраћајна и енергетска инфраструктура, укљ. нуклеарну безбједност	190.000	171.000	90	19.000	10	310.000	263.500	85	46.500	15	500.000	434.500	
Пројекат бр. 4: „Побољшање система одговора на ванредни догађај у Републици Хрватској“	70.000	64.000	91	6.000	9	365.000	310.250	85	54.750	15	435.000	374.250	
Пројекат бр. 5: “Побољшање система за on-line и off-line праћење радиоактивности у околишу у Хрватској у редовним и ванредним ситуацијама”	260.000	235.000	90	25.000	10	675.000	573.750	85	101.250	15	935.000	808.750	17
УКУПНО													

Износи без ПДВ-а

* допринос (јавни и приватни национални и/или међународни допринос) обезбијеђен од стране националних партнера.

(1) Изражено у % укупног издатка ИИ-а или ИНВ-а (стубац (а) или (д)).

(2) Само за редове сектора. Изражено у % укупног износа ступца (х). Означава релативан удјело приоритета у односу на укупни ИПА допринос ЕУ за цијели ФП.

3-а.д Таблица у којој је сажето приказано финансирање из програма ИПА у складу са усвојеним начином управљања

	Изградња институција (ИИ)				Инвестиције (ИНВ)				Укупно (ИИ + ИНВ)	Укупни ИПА допринос ЕУ	
	Укупни издатак	ИПА допринос ЕУ		Национални допринос*	Укупни јавни издатак	ИПА допринос ЕУ		Национални допринос*			
		ЕВР (а)=(б)+(ц)	ЕВР (б)			%(1)	ЕВР (ц)				%(1)
Заједничко управљање	850.000	850.000	100	-	-	-	-	-	850.000	850.000	19
Централизовано управљање	2.455.000	2.455.000	100	-	595.000	500.000	84	95.000	3.050.000	2.955.000	64
Децентрализовано управљање	260.000	235.000	90	25.000	675.000	573.750	85	101.250	935.000	808.750	17
УКУПНО	3.565.000	3.540.000	99,3	25.000	1.270.000	1.073.750	84,5	196.250	4.835.000	4.613.750	100

Износи без ПДВ-а

* Допринос (јавни и приватни национални и/или међународни допринос) обезбијеђен од стране националних партнера за централизовано управљање; јавни допринос (приватни допринос се не узима у обзир (члан 67(1) ИПА ИР) у складу децентрализованог управљања.

(1) Изражено у % укупног издатка ИИ-а или ИНВ-а (стубац (а) или (д)).

(2) Изражено у % укупног износа ступца (х)

3.6 Принцип суфинансирања који се примјењује на програм

За пројекат бр. 1 у заједничком управљању са Међународном агенцијом за атомску енергију, ИПА допринос ЕУ представља 100% укупног буџета алоцираног за овај дио програма. То је израчунато у односу на прихватљиве издатке, што се заснива на укупним издацима. Због његовог регионалног карактера пројекат бр. 1 се не суфинансира.

За пројекте који ће се проводити централизованим управљањем (пројекти бр. 2, 3 и 6) ИПА допринос ЕУ представља 95% укупног буџета алоцираног овом дијелу програма. То је израчунато у односу на прихватљиве издатке, што се заснива на укупним издацима. Примјењиваће се паралелно суфинансирање. Испуњени су захтјеви за суфинансирање за ИНВ на нивоу пројекта за пројекат бр. 3. Суфинансирање није планирано за пројекат бр. 2., који је регионални пројекат. Пројекат бр. 6. односи се на административни споразум са Заједничким центром за истраживање. За ову активност не тражи се суфинансирање.

За пројекте који ће се проводити децентрализованим управљањем (пројекти бр. 4 и 5) ИПА допринос ЕУ представља 86% укупног буџета алоцираног овом дијелу програма. То је израчунато у односу на прихватљиве издатке, што се заснива на укупним издацима. Примјењиваће се заједничко суфинансирање. Испуњени су захтјеви за суфинансирање за Институционално јачање (ИБ) и Инвестиције (ИНВ) на пројектном нивоу.

4. ПРОВОЂЕЊЕ

4.a Начини управљања и модалитети провођења

За пројекте бр. 1 програм ће проводити Европска комисија помоћу заједничког управљања са Међународном агенцијом за атомску енергију у складу са чланом 53.д Уредбе о финансирању² и односних одредби Проведбених правила³. У том циљу, Комисија и ИАЕА ће склопити један Споразум о суфинансирању у складу са Финансијским и административним оквирним споразумом (ФАОС/Енгл. ФАФА).

Заједничко управљање ће се искористити да би се делегирало провођење задатака међународним организацијама. Овакав начин управљања тиче се само ИАЕА која је тренутно предмет процјене према члану 53.д Уредбе о финансирању. У очекивању резултата процјене, званичник за овјеравање сматра да, на основу дуготрајне и успјешне сарадње са ИАЕА, начин заједничког управљања може да буде предложен а Конвенција може да буде потписана у складу са одредбама члана 43. Проведбених правила Уредбе о финансирању.

Пројекте бр. 2, 3, и 6 проводиће Европска комисија путем централизованог управљања у складу са чланом 53.а Уредбе о финансирању и односних одредби Проведбених правила.

² СЛ Л 248, 16.9.2002, стр. 1.

³ СЛ Л 357, 31.12.2002, стр. 1.

Пројекти бр. 4 и 5 ће се проводити путем децентрализованог управљања у складу са чланом 53.ц Уредбе о финансирању и односних одредби Проведбених правила. Корисник ће наставити да обезбјеђује поштовање услова садржаних у члану 56. Уредбе о финансирању.

Ех-ante контрола Европске комисије примјењиваће се на конкурсе за додјелу уговора, расписивање позива за достављање приједлога пројеката и додјелу уговора и бесповратних средстава све док Европска комисија не дозволи децентрализовано управљање без ех-ante контрола како је наведено у члану 18. ИПА Проведбене уредбе⁴.

4.6 Општа правила у поступцима набавке и додјеле бесповратних средстава

За пројекат бр. 1 општа правила за поступке набавке и додјеле бесповратних средстава биће утврђена у Споразуму о суфинансирању између Комисије и ИАЕА-е која проводи тај програм/активност.

За пројекте бр. 2, бр. 3, бр. 4, бр. 5 и бр. 6 набавка ће пратити одредбе Дијела другог, Наслова IV Уредбе о финансирању и Дијела другог, Наслова III, Поглавља 3. Проведбених правила као и правила и поступке за уговоре о услугама, робама и радовима који се финансирају из општег буџета Европских заједница у сврхе сарадње са трећим земљама које је Комисија усвојила 24. маја 2007. године (Ц(2007)2034).

Процедура додјеле бесповратних средстава пратиће одредбе Дијела првог, Наслова VI Уредбе о финансирању и Дијела првог, Наслова VI Проведбених правила.

Уговорни органи такође треба да примјењују и смјернице о поступању и стандардне обрасце и моделе којима се олакшава примјена претходно наведених правила садржаних у „Практичном водичу кроз процедуре уговарања помоћи ЕУ-а трећим земљама“ („Практични водич“) како је објављено на интернетским страницама ДЕВЦО на дан покретања поступка набавке или додјеле бесповратних средстава. Основни критеријуми за избор и додјелу бесповратних средстава наведени су у Практичном водичу. Детаљнији критеријуми за избор и додјелу бесповратних средстава биће наведени у Позиву за подношење приједлога пројеката – Упутствима за пријавитеље.

5. ПРАЋЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА

5.а Праћење

Комисија може да предузме све мјере које сматра потребним за надзор предметних програма, а за пројекте у оквиру заједничког управљања са ИАЕА-ом те мјере могу да се проводе заједнички са ИАЕА-ом.

Праћење децентрализованих пројеката проводиће се помоћу ИПА надзорног одбора уз помоћ Надзорног одбора за помоћ у транзицији и изградњи институција, као и Заједничког надзорног одбора.

---

⁴ СЛ Л 170, 29.6.2007, стр. 1

Они оцјењују ефикасност, квалитет и усклађеност провођења овог програма. Могу да достављају приједлоге Европској комисији и националном координатору програма ИПА, уз примјерак националном званичнику за овјеравање, за одлуке о свим мјерама исправака да би се обезбиједило остваривање циљева програма и повећала дјелотворност пружене помоћи.

5.6 Евалуација

Програми пролазе ех-ante евалуације, као и повремене и, гдје је релевантно, ех-post евалуације у складу са чланом 57. и 82. Проведбених правила о програму ИПА, у циљу побољшања квалитета, ефикасности и досљедности помоћи из фондова Заједнице и стратегије и провођења програма.

За децентрализоване пројекте, након преноса овлашћења управљања, одговорност за провођење повремених евалуација лежи на Корисници, без прејудуцирања права Европске комисије да извршава *ad hoc* повремене евалуације програма које сматра потребним. Ех-post евалуација остаје искључиво право Европске комисије чак и након преноса овлашћења на кориснице.

Резултати ех-ante и повремене евалуације узимају се у обзир у циклусу програмирања и провођења.

Комисија може да проводи и стратешке евалуације.

6. РЕВИЗИЈА, ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА, МЈЕРЕ ЗА СУЗБИЈАЊЕ ПРЕВАРА, ФИНАНСИЈСКА УСКЛАЂИВАЊА, МЈЕРЕ СПРЕЧАВАЊА И ФИНАНСИЈСКИ ИСПРАВЦИ

6.а Ревизија, финансијска контрола и мјере за борбу против превара

Рачуни и операције свих страна укључених у провођење овог програма, као и сви уговори и споразуми којима се проводи овај програм, подлијежу, са једне стране, надзору и финансијској контроли Европске комисије (укључујући и Европску канцеларију за борбу против превара), која може да проводи провјере према својој одлуци, било самостално или преко вањског ревизора и, са друге стране, ревизијама Европског ревизорског суда. То укључује мјере попут ех-ante провјера тендера и уговарања које проводи ЕУ Делегација у Корисницама.

Да би се обезбиједила ефикасна заштита финансијских интереса Заједнице, Европска комисија (укључујући и Европску канцеларију за борбу против превара), може да проведе провјере на терену и инспекције у складу са поступцима предвиђеним у Уредби Савјета (ЕЗ-а, Еуратом) бр. 2185/96⁵.

---

⁵ СЛ Л 292; 15.11.1996.; стр. 2.

Претходно описане контроле и ревизије примјењиве су на све извођаче, подизвођаче и кориснике бесповратних средстава који су примили средства ЕУ.

6.6 Финансијска усклађивања

За децентрализоване пројекте, национални званичник за овјеравање, који је први одговоран за провођење истраге о свим неправилностима, проводи финансијска усклађења у случајевима гдје су откривене неправилности или пропусти у вези са провођењем овог програма, отказивањем цјелокупног или дијела доприноса ЕУ. Национални званичник за овјеравање узима у обзир врсту и тежину неправилности и финансијски губитак за помоћ Заједнице.

У случају неправилности, укључујући пропусти и преваре, национални званичник за овјеравање извршава поврат помоћи ЕУ плаћене Кориснику у складу са националним поступцима поврата.

6.ц Ток ревизије

За децентрализоване пројекте, национални званичник за овјеравање брине се да све релевантне информације буду доступне да би се у сваком тренутку обезбиједио довољно детаљан ток ревизије. Те информације укључују документоване доказе о одобрењу захтјева за плаћање, књижењу и плаћању таквих захтјева те о обради предујмова, гаранција и дугова.

6.д Мјере спречавања

За децентрализоване пројекте, Кориснице обезбјеђују провођење истраге и ефикасно поступање у случајевима код којих постоји сумња у превару и неправилности и обезбјеђују функционисање механизма контроле и извјештавања истовјетног оном предвиђеном у Уредби Комисије (ЕЗ-а) бр. 1828/2006⁶. Службе Европске комисије морају без одгађања да буду извјештене у случају да постоји сумња у превару или неправилност као и о свим мјерама предузетим с тим у вези. У случају да нема сумњивих или стварних случајева преваре или неправилности о којима би се извјестило, Корисница је дужна Европску комисију извјестити о тој чињеници у року од два мјесеца након завршетка сваког квартала.

Неправилност означава било какво кршење одредбе примјењивих прописа и уговора које произлази из радње или пропуста економског субјекта, а које има, или може имати, ефекат да утиче на општи буџет Европске уније кроз неоправдану трошковну ставку.

Превара означава било коју намјерну радњу или пропуст везан за: коришћење или представљање кривих, нетачних или непотпуних изјава или докумената, које као ефекат има криво дозначавање или задржавање средстава из општег буџета Европске уније или буџета којим управља Европска унија или неко у њено име; прикривање информација чиме се крши одређена обавеза са истим ефектом; погрешна примјена таквих средстава у сврхе различите од оних за које су првобитно додијељена.

---

⁶ СЛ Л 371; 27.12.2006.; стр. 1.

Корисница је дужна да предузме одговарајуће мјере за спречавање и сузбијање активне и пасивне корупције у свим фазама поступака набавке или поступка додјеле бесповратних средстава, као и током провођења односних уговора.

Активна корупција дефинише се као нечија намјерна радња којом се службенику, за њега или за трећу страну, обећава или даје, непосредно или путем посредника, корист било које врсте да би дјеловао или се суздржао од дјеловања у складу са својом обавезом, или обављао своје функције противно службеним дужностима на начин који штети, или ће вјероватно штетити, финансијским интересима Европске уније.

Пасивна корупција дефинише се као намјерна радња службеника који непосредно, или путем посредника, тражи или прима било какву врсту користи, за себе или трећу страну, или прихваћа обећање такве користи, да би дјеловао или се суздржао од дјеловања у складу са својом дужношћу, или обављао своју функцију противно службеним дужностима на начин који штети, или ће вјероватно штетити, финансијским интересима Европске уније.

Органи Кориснице, укључујући и особље одговорно за провођење програма, брину се и за предузимање свих потребних мјера предострожности да би се спријечила опасност од сукоба интереса, а Европску комисију одмах извјештавају о сукобу интереса или ситуацији која би могла да изазове такав сукоб.

6.е Финансијске исправке

За децентрализоване пројекте, ради обезбјеђења да се средства користе у складу са примјењивим прописима, Европска комисија примјењује поступке обрачуна или механизме финансијских исправака у складу са чланом 53.ц став 2. Уредбе о финансирању те како је наведено у Оквирном споразуму склопљеном између Европске комисије и Кориснице.

Финансијска исправка се може јавити услијед:

- (i) утврђивања специфичне неправилности, укључујући превару; или
- (ii) утврђивања слабости или недостатка у системима управљања и контроле Корисница;

Уколико Европска комисија установи да је издатак у оквиру овог програма настао на начин којим се крше примјењива правила, она одлучује који ће износи бити искључени из финансирања из средстава ЕУ.

Обрачун и утврђивање таквих исправки, као и односних поврата, врши Европска комисија, према критеријумима и поступцима из Проведбене уредбе о програму ИПА.

7. НЕЗНАТНО РЕАЛОЦИРАЊЕ СРЕДСТАВА

Званичник за овјеравање при делегацији (ДОД) или званичник за овјеравање при субделегацији (ДОСД), у складу са пренесеним овлашћењима даним му од стране ДОД-а, у складу са принципима правилног финансијског управљања, може да изврши

реалоцирање средстава мањег обима, а да за то није потребно измијенити финансијску одлуку. У том смислу, кумулативне реалокације које не прелазе 20% укупног износа алоцираног за програм, које подлијеже ограничењу од 4 милиона евра, неће се сматрати значајним под условом да не утичу на врсту и циљеве програма. ИПА одбор биће информисан о горе наведеним реалокацијама средстава.

8. ОГРАНИЧЕНЕ ПРОМЈЕНЕ У ПРОВОЂЕЊУ ПРОГРАМА

Ограничене промјене у провођењу овог програма које утичу на елементе наведене у члану 90. Проведбених правила Уредбе о финансирању, који су индикативне природе⁷, може да изврши званичник за овјеравање при делегацији (ДОД), или званичник за овјеравање при субделегацији (ДОСД), у складу са пренесеним овлашћењима даним му од стране ДОД-а, у складу са принципима правилног финансијског управљања а да за то није потребно измијенити финансијску одлуку.

---

⁷ Ovi osnovni elementi indikativne prirode su, za bespovratna sredstva, indikativni iznos poziva na dostavu prijedloga projekata i za nabavku, indikativni broj i vrsta predviđenih ugovora te indikativni vremenski okvir za pokretanje postupaka nabavke.

Стандардни сажетак Пројекта

1. ИДЕНТИФИКАЦИЈА

Назив пројекта	Даљње јачање техничких капацитета нуклеарних регулаторних органа у Босни и Херцеговини и Црној Гори
ЦРИС број	2011/023-384
Број пројекта	1
Број сектора ВИПД	5. Енергија (Вишекориснички ВИПД – 5. Саобраћајна и енергетска инфраструктура, укључујући нуклеарну безбједност)
ЕЛАРГ статистички код	03.64 – Нуклеарна безбједност
ДАЦ број сектора	23064
Укупни трошак (ПДВ није укључен)¹	850.000 евра
Допринос ЕУ-а	850.000 евра
Надлежна делегација ЕУ/ одговорна јединица	Јединица ДЗ - Регионални програми, Главна управа за проширење
Начин управљања	Систем заједничког управљања са Међународном агенцијом за атомску енергију (ИАЕА), Одјељење за техничку сарадњу
Модалитет провођења	Пројекат
Врста провођења пројекта	Билатерална
Зона којој користи активност/Корисници	Босна и Херцеговина и Црна Гора
Крајњи датуми за уговарање	3 године од датума склапања споразума о финансирању
Крајњи датуми за извршење уговора	2 године од завршног датума за уговарање
Крајњи датум за исплату средстава	1 година од завршног датума за извршење уговора

¹ Укупни трошак пројекта не укључује износ ПДВ-а или других пореза. Уколико то није случај, јасно навести износ ПДВ-а и разлоге зашто се сматра прихватљивим.

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ1 – Регионални

2. Општи циљ и сврха пројекта

2.1. Општи циљ:

Допринијети унапређењу безбједности од зрачења и безбједности извора зрачења у Босни и Херцеговини и Црној Гори кроз јачање техничких капацитета њихових нуклеарних регулаторних агенција.

2.2. Сврха пројекта:

Даљњи допринос преношењу *правне стечевине* ЕУ у подручју нуклеарне безбједности и заштите од зрачења, и усклађивање функционисања нуклеарних регулаторних агенција у Босни Херцеговини и Црној Гори са њиховим сестринским организацијама у ЕУ.

2.3. Веза са АП/НПАА/ЕП/САА:

- Секторске политике Европског/Приступног партнерства са Босном и Херцеговином (2006/55/ЕЦ) и Црном Гором (2007/49/ЕЦ) наводе јачање административних капацитета и усклађивање законских прописа са *правном стечвином* ЕУ.
- Извјештај о напретку за 2009. годину Босне и Херцеговине истиче да „Закон о радијацијској и нуклеарној безбједности у Босни и Херцеговини из 2007. још није проведен. Осим тога, потпуна усклађеност националних закона и прописа у подручју нуклеарне безбједности са *правном стечвином* још није ни близу постигнута. Државна регулаторна агенција за радијацијску и нуклеарну безбједност једва је почела са радом 2009. године, након именовања директора и регионалног замјеника директора“.
- Одлука Савјета од 22. јануара 2007. о принципима, приоритетима и условима садржаним у Европском партнерству са Црном Гором наглашава потребу за "успостављањем регулаторног органа и усвајањем одговарајућих законских прописа у подручју нуклеарне безбједности и заштите од зрачења“.
- Извјештај о напретку за 2009. годину Црне Горе истиче: „Закон о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења усвојен је у августу 2009. У оквиру Агенције за заштиту околиша успостављен је регулаторни орган одговоран за заштиту од ионизирајућег зрачења. Међутим, усклађивање са *правном стечвином* захтијевало би унапређење регулаторне инфраструктуре и јачање њених техничких капацитета“.

2.4. Веза са ВИПД

ИПА Вишекориснички вишегодишњи индикативни плански документ (ВИПД) за године 2011 – 2013.² наводи:

„Секторски циљеви за подршку ЕУ током наредне три године

---

² Ц(2011)4179, од 20.06.2011.

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ1 – Регионални

У погледу нуклеарне безбједности и заштите од зрачења, ИПА вишекорисничка помоћ имаће за циљ јачање капацитета националних регулаторних органа који се баве нуклеарном безбједности и заштитом од зрачења, тиме смањујући радиолошке ризике за јавност повезане са радиоактивним материјалима и отпадом као и употребом уређаја који стварају ионизирајуће зрачење.

Показатељи

У односу на нуклеарну безбједност, подршка у овом подручју резултираће пуним преношењем релевантне *правне стечевине* ЕУ у национална законодавства свих Корисника. Осим тога, биће успостављени услови који омогућавају одговарајуће руковање и складиштење радиоактивног материјала и отпада.

Да би били задовољени горе наведени циљеви сектора, активности предвиђене у овом сектору биће усмјерене на постизање следећег:

- Повећање техничких капацитета националних регулаторних агенција да би оне биле у складу са *правном стечвином* ЕУ те законодавством везаним за нуклеарну безбједност и заштиту од зрачења.

Осим тога, ИПА Вишекориснички вишегодишњи индикативни плански документ (ВИПД) за године 2009. - 2011.³, дио 2.3.3.11 – Нуклеарна безбједност и заштита од зрачења, међу својим главним циљевима укључује „повећање техничке способности и административног капацитета националних органа за радијацијску безбједност и других релевантних јавних организација“.

Овај регионални пројекат који ће имати за циљ јачање техничких капацитета регулаторних органа Корисника у подручју нуклеарне безбједности и заштите од зрачења је, дакле, у потпуности усклађен са циљевима ВИПД.

С обзиром на чињеницу да ИАЕА тренутно проводи низ пројеката у подручју регулаторне помоћи у Босни и Херцеговини, као и у Црној Гори, те да ће та помоћ бити настављена током следећих неколико година, сматра се вриједним провести овај пројекат путем заједничког управљања са ИАЕА-ом. На тај начин ће бити избјегнут ризик од дуплирања вањске помоћи.

Овај пројекат обухваћа двије Кориснице на Западном Балкану које тренутно имају сличне потребе за регулаторном помоћи.

3. Опис пројекта

3.1. Полазиште и оправданост:

Корисници су обавезни да коначно пренесу у своје националне законе и прописе ЕУРАТОМ директиве које нарочито обухваћају захтјеве који се односе на коришћење радионуклида за бројне примјене у медицинском сектору и индустрији. То претпоставља да су регулаторни органи оперативни у сваком од Корисника.

Процјена регулаторне инфраструктуре Корисника проведена је 2009/2010. путем пројекта

³ Ц(2011)4518, од 16.06.2009.

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ1 – Регионални

финансираног из ИПА 2007 под називом „Процјена регулаторне инфраструктуре у подручју нуклеарне безбједности и заштите од зрачења у Албанији, Босни и Херцеговини, Хрватској, Бившој Југословенској Републици Македонији, Црној Гори, Србији, као и Косову⁴“. Пројекат је обезбиједио упоредну (гап) анализу која истиче регулаторне аспекте које је потребно побољшати краткорочно и средњорочно. Овај сажетак пројекта базира се на наведеном пројекту.

Регионални пројекат ИПА 2008 „Јачање техничких капацитета нуклеарних регулаторних органа у Албанији, Босни и Херцеговини, Хрватској, Бившој Југословенској Републици Македонији, Црној Гори, Србији, као и Косову“ има за циљ да оцијени и подржи земље кориснице у изради прописа у складу са правном стечевином ЕУ. Овај пројекат се проводи помоћу заједничког управљања са Међународном агенцијом за атомску енергију а његов завршетак је планиран за 2013. годину. Не очекује се да ће кроз овај пројекат 100% *правне стечевине* Европске уније бити пренесено. Стога је важан циљ овог пројекта подржати даљње преношење и друге везане активности.

Оцјена ситуације регулаторних органа у Босни и Херцеговини и Црној Гори од стране ЕЗ-а може да се опише овако:

Босна и Херцеговина

Државна регулаторна агенција за радијацијску и нуклеарну безбједност (ДРАРНС) је независни регулаторни орган успостављен законом у новембру 2007., који треба да буде попуњен са 34 запослена. До сада само 22 особе раде у ДРАРНС а највише 10 запослених има право искуство у подручју заштите од зрачења и нуклеарне безбједности.

Годишњи оперативни буџет ДРАРНС-а је око 750.000 евра, што ће бити сасвим довољно за испуњавање тренутних потреба (опрема, особље и зграда). Међутим, од посљедњих општих избора у јуну, још увијек нема владе па ни нови буџет није изгласан за подршку ДРАРНС-у.

ДРАРНС се тренутно суочава са потешкоћама у запошљавању људи са искуством у заштити од зрачења.

Утврђивање нових регулатива у пуном складу са *правном стечевином* ЕУ-а већ је почело.

До маја 2011., донесена су четири правилника и једна одлука:

- Правилник о нотификацији и ауторизацији дјелатности са изворима ионизирајућег зрачења;
- Правилник о захтјевима за трговину и употребу извора ионизирајућег зрачења;
- Правилник о заштити од ионизирајућег зрачења код медицинске експозиције;
- Правилник о инспекцијском надзору у подручју радијацијске и нуклеарне безбједности и уредба о заштити од ионизирајућег зрачења код медицинске експозиције;
- Одлука о захтјевима за правна лица за обављање дјелатности техничких услуга.

---

⁴ У складу са РВСУН 1244/1999.

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ1 – Регионални

Да би се премостила та законодавна празнина, Савјет министара Босне и Херцеговине одлучио је да ће се у међувремену примјењивати прописи бивше Југославије.

Црна Гора

Према Уредби о организацији и начину рада државне управе, слједећи надлежни органи одређени су за провођење државног регулаторног надзора радијацијске заштите и безбједности према постојећим законима:

- за задатке доношења одлука, политика, стратегија и законских прописа о нуклеарној безбједности, радијацијској безбједности и збрињавању радиоактивног отпада: Министарство одрживог развоја и туризма (МОРТ); и
- за извршне задатке, провођење законских прописа и политика, ауторизацију и лиценцирање, инспекције, праћење, прикупљање информација, те провођење законодавства: Агенција за заштиту околиша (АЗО).

Министарство унутрашњих послова сарађује са АЗО у издавању дозвола за транспорт радиоактивног материјала. Ово Министарство је такође одговорно за реаговање на све ванредне ситуације изазване било којом врстом опасности, које прогласи Парламент.

Од 2009. године, АЗО је почела изградњу свеобухватног правног и регулаторног оквира у подручју радијацијске безбједности, укључујући и безбједност радиоактивног отпада и повезана питања, у складу са међународним стандардима и у складу са *правном стечвином ЕУ*.

3.2. Оцјена утицаја пројекта, каталитичког ефекта, одрживости и прекограничног утицаја:

Овај пројекат ће омогућити Корисницима да имају регулаторне органе у нуклеарном подручју способне за бољу контролу радиолошких питања на њиховој територији. То такође може да утиче на садржај мапа пута за пројекте вањске техничке помоћи који би требало да буду проведени у оквиру активности за нуклеарну безбједност и заштиту од зрачења регионалног програма ИПА-е у периоду од 2013. до 2015. Рад ефикасних регулаторних органа у свакој од земаља корисника је кључно питање за радијацијску безбједност. Тиме се значајно може смањити ризик од прекограничне радиоактивне контаминације околиша највише путем дисперзије у ваздуху и заједничким пловним путевима.

3.3. Резултати и мјерљиви показатељи:

У Босни и Херцеговини

Резултати:

- Ажурирани или нови нацрти прописа о заштити од зрачења и нуклеарној безбједности су у складу са *правном стечвином ЕУ* и међународним стандардима;

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ1 – Регионални

- Проведбени поступци за примјену ажурираних и/или нових прописа у подручју радијацијске безбједности и безбједности извора зрачења су прегледани, анализирани и развијени у складу са најбољим међународним праксама;
- Техничке спецификације за опрему за QA/QC у дијагностичкој радиологији су утврђене;
- Опрема за QA/QC у дијагностичкој радиологији је достављена и тестирана;
- Одговарајући софтвер за израчунае доза и заштите је испоручен;
- Активности, програми и планови ДРАРНС-а су прегледани а систем управљања квалитетом је успостављен и оперативан;
- Инспекцијски алати, контролне листе и поступци ДРАРНС-а су прегледани, допуњени и издани тако да су у потпуности у складу са међународним стандардима и најбољим међународним праксама;
- Свака политика и стратегија о збрињавању радиоактивног отпада је прегледана и евентуално побољшана;
- Базе података за изворе зрачења су прегледане и побољшане;
- Захтјеви за усвајање и ратификацију међународних конвенција о заштити од зрачења и нуклеарној безбједности од стране Босне и Херцеговине су утврђени;
- Програм обуке за особље ДРАРНС-а је дефинисан;
- Одлука ДРАРНС-а о акредитацији организација за техничку подршку (ОТП) је прегледана а регулатива припремљена;
- Материјал за информисање јавности о ризицима ионизирајућег зрачења је израђен и дистрибуисан путем најприкладнијих канала.

Показатељи:

- Функционална нуклеарна регулаторна агенција у Босни Херцеговини усклађена са својим сестринским организацијама у ЕУ.

У Црној Гори

Резултати:

Ажурирани или нови закони и прописи о заштити од зрачења и нуклеарној безбједности су у складу са *правном стечевином* ЕУ и међународним стандардима:

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ1 – Регионални

- Проведбени поступци за примјену ажурираних и/или нових прописа у подручју радијацијске безбједности и безбједности извора зрачења су прегледани, анализирани и развијени у складу са најбољим међународним праксама;
- ЕПА је издала свеобухватна регулаторна упутства и савјете, који обухваћају техничке параметре и административне поступке за обезбјеђење безбједног рада рендгенских уређаја за радиографију, флуороскопију, компјутеризовану томографију, дигиталне панорамске системе, мамографију и радиотерапију, као и радиоактивне изворе са примјеном у брахитерапији, раду нуклеарне медицине у Клиничком центру Црне Горе и индустријској примјени;
- ЕПА је развила референтне поступке за QA/QC уређаја који стварају ионизирајуће зрачење и они су достављени индустријском и медицинском сектору на испитивање и коришћење;
- Одређени су стручњаци компанија које би евентуално могле да проводе QA/QC испитивања;
- Средства за провођење интерне дозиметрије су одређена, а регулаторна упутства и пратећи поступци за праћење и регистрацију интерних доза радницима су успостављени;
- Материјал за информисање јавности о ризицима ионизирајућег зрачења је израђен и дистрибуисан путем најприкладнијих канала.

Показатељи:

- Функционална нуклеарна регулаторна агенција у Црној Гори усклађена са својим сестринским организацијама у ЕУ.

3.4. Активности:

У Босни и Херцеговини

Активност бр. 1: Преношење *правне стечевине* ЕУ

Састојаће се од анализе резултата повезаног пројекта о степену преноса и – према сличном приступу – довршетка израде прописа који морају да постану у потпуности у складу са *правном стечевином* ЕУ у подручју заштите од зрачења и нуклеарне безбједности.

Активност 2: Развој поступака

Укључиваће развој прикладних provedбених поступака за све прописе/упутства који ће покривати следеће теме:

- ауторизација,
- попис радиоактивних извора,
- безбједност радиоактивних извора,

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ1 – Регионални

- преглед и оцјењивање,
- инспекција,
- провођење,
- координација и сарадња.

Активност 3: Набавка опреме и софтвера

За потребе инспекције, очекује се да ће пројекат обезбиједити ДРАРНС-у основну опрему, односно инспекторске сетове за QA/QC у дијагностичкој радиологији.

ДРАРНС ће имати помоћ у одабиру, куповини и инсталацији одговарајућих програмских пакета за израчун заштите и доза.

Активност 4: Преглед стратегија и унутрашњих политика

Пројекат ће помоћи ДРАРНС-у у прегледу активности, програма, планова, у односу на њене дужности прописане Законом о радијацијској и нуклеарној безбједности. Ове активности углавном ће покривати успостављени Систем управљања квалитетом (QMC), правила управљања и друге административне захтјеве за функционисање ДРАРНС-а.

Активност 5: Преглед алата и средстава за регулаторну инспекцију

Пројекат ће помоћи ДРАРНС-у у прегледу инспекцијских алата, контролних листи, инспекцијских поступака и годишњег плана инспекције на основу међународних стандарда и најбољих међународних пракси.

Активност 6: Преглед садашње стратегије збрињавања радиоактивног отпада

Стратегију збрињавања радиоактивног отпада, укључујући стварање националног постројења за обраду и складиштење, израђује ДРАРНС. Пројекат ће размотрити и анализирати различите компоненте ове стратегије и – гдје год је то релевантно – дати приједлоге за побољшање, тако да ова стратегија буде у складу са међународним стандардима и праксом.

Активност 7: Побољшање базе података за изворе зрачења

До сада је ДРАРНС користила РАИС 3.1 да би се успоставили пописи извора. Пројекат ће прегледати постојећу базу података и предложити побољшања на основу међународних стандарда и праксе.

Активност 8: Захтјеви за усвајање и ратификацију међународних конвенција о заштити од зрачења и нуклеарној безбједности

Међународне конвенције, којих је Европска унија страна, дио су *правне стечевине* ЕУ. Пошто Босна и Херцеговина још није усвојила/ратификовала неколико њих, пројекат ће помоћи ДРАРНС-у у идентификацији захтјева које треба испунити да би се наставило са њиховим усвајањем/ратификацијом.

Активност 9: Програм обуке за особље ДРАРНС-а

Пројекат ће укључивати дефинисање програма обуке за особље ДРАРНС-а. Он ће укључивати обуку о одређеним питањима, нпр. изради нацрта прописа и provedбених прописа, успостављању база података, процјени безбједности нуклеарних објеката, те уопштеније теме као што су регулаторна контрола, укључујући инспекцију и провођење.

Активност 10: Акредитација организација за техничку подршку (ОТП)

Пројекат ће прегледати критеријуме које је већ утврдила ДРАРНС за акредитацију компанија/националних организација као организација за техничку подршку (ОТП) да би се испуниле бројне техничке услуге за ДРАРНС. ДРАРНС ће добити помоћ за израду нацрта нових прописа за ту специфичну сврху.

Активност 11: Јавно информисање

ДРАРНС ће добити савјете стручњака са циљем побољшања јавног информисања о ризицима којима би становништво могло да буде изложено од стране уређаја који производе ионизирајуће зрачење и других радиоактивних извора. Ова активност мора да буде у складу са одредбама Директиве Савјета ЕУРАТОМ 89/618. Биће израђен план за информисање јавности укључујући и средства за дистрибуцију информација, нпр. кроз издавање летака, брошура, организацију посебних школских курсева.

У Црној Гори

Активност бр. 1: Преношење правне стечевине ЕУ

Састојаће се од анализе резултата повезаног пројекта о степену преноса и – према сличном приступу – довршетка израде прописа који морају да постану у потпуности у складу са *правном стечевином* ЕУ у подручју заштите од зрачења и нуклеарне безбједности.

Активност 2: Развој поступака

Укључиваће развој прикладних provedбених поступака за све прописе/упутства који ће покривати следеће теме:

- ауторизација,
- попис радиоактивних извора,
- безбједност радиоактивних извора,
- преглед безбједносне процјене,
- инспекција,
- провођење,
- испитивање/калибрација уређаја који стварају ионизирајуће зрачење;
- координација и сарадња.

Активност 3: QA/QЦ уређаја који производе ионизирајуће зрачење у индустријском и медицинском сектору

Ова активност ће обухватити сљедеће медицинске апликације: РТГ-апарате: радиографија, флуороскопија, компјутеризована томографија, дигитални панорамски системи, мамографија, радиотерапија, као и затворени радиоактивни извори који се користе у брахитерапији, отворени радиоактивни извори који се користе на одјељењу за нуклеарну медицину Клиничког центра Црне Горе. У индустријском сектору, размотриће се употреба затворених радиоактивних извора, као што су мјерачи, радиографске камере, каротажни уређаји и у другој релевантној примјени.

Активност ће се састојати од провођења сљедећих задатака:

- Преглед постојећих поступака за испитивања QA/QC која покривају ауторизацију за коришћење РТГ уређаја и затворених или отворених радиоактивних извора, инспекцијске активности и провођење;
- Идентификација потенцијалних стручњака или организација задужених за испитивање QA/QC;
- Организовање курсева обуке за потенцијалне стручњаке;

Активност 4: Интерна дозиметрија

Ова активност укључиваће сљедеће:

- Развој регулаторних смјерница и процедура за интерну дозиметрију, укључујући израчун доза у случају радионуклида унутар људског тијела;
- Утврђивање техничких спецификација за потребну опрему за обављање интерне дозиметрије.

Активност 5: Јавно информисање

МОРТ/АЗО ће добити савјете стручњака са циљем побољшања јавног информисања о ризицима којима би становништво могло да буде изложено од стране уређаја који производе ионизирајуће зрачење и других радиоактивних извора. Ова активност мора да буде у складу са одредбама Директиве Савјета 89/618 ЕУРАТОМ. Биће израђен план за информисање јавности укључујући и средства за дистрибуцију информација, нпр. кроз издавање летака, брошура, организацију посебних школских курсева.

3.5 Условљеност

Не примјењује се.

3.6 Повезане активности

Овај пројекат је повезан са 2008 ИПА регионалним пројектом на тему „Јачање техничких капацитета нуклеарних регулаторних органа у Албанији, Босни и Херцеговини, Хрватској, Бившој Југословенској Републици Македонији, Црној Гори, Србији, као и Косову“ чији је циљ оцијенити и подржавати државе кориснике у изради прописа у складу са правном стечевином ЕУ, који се проводи у сарадњи са Међународном агенцијом за атомску енергију.

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ1 – Регионални

Босна и Херцеговина и Црна Гора такође примају помоћ кроз сљедеће пројекте техничке сарадње ИАЕА-е:

- Унапређење радионуклидне терапије у Босни и Херцеговини (БОХ 6010);
- Јачање капацитета медицинске физике у дијагностичкој радиологији у Босни и Херцеговини (БОХ 6011);
- Успостављање центра за медицинску радијацијску физику у Босни и Херцеговини (БОХ 6012);
- Унутарње и вањско праћење природног радиоактивног материјала у Босни и Херцеговини (БОХ 7002);
- Успостављање националног регулаторног контролног система у Босни и Херцеговини (БОХ 9002);
- Подршка развоју регулаторне инфраструктуре у Црној Гори (МНЕ 9002);
- Унапређење радиотерапијске службе у Клиничком центру Црне Горе као критичне тачке за пацијенте са малигним обољењима (МНЕ 6003);
- Јачање националних капацитета за радиолошку заштиту радника и изложеност на раду (РЕР9097);
- Јачање капацитета за безбједносну процјену (РЕР9095);
- Ефикасност регулаторних органа и напредна обука о нуклеарној безбједности (РЕР9099).

3.7 Научене лекције

И у Босни и Херцеговини и у Црној Гори регулаторни органи успостављени су 2008/2009. године. Према процјени Европске комисије, мада су још увијек недовољно попуњени кадром, регулаторни органи у овим земљама изгледају способни да апсорбују вањску помоћ. Односни тимови МОРТ, АЗО и ДРАРНС-а су врло динамични и мотивисани да се обучавају у подручју регулаторне помоћи и спремни су да допринесу усклађивању националних законских прописа/регулатива својих земаља са *правном стечевином* ЕУ што је могуће прије.

4. Индикативни буџет (износи исказани у ЕВР)

			ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА									
			УКУПНИ ТРОШАК		ИПА ДОПРИНОС ЕУ			НАЦИОНАЛНИ ДОПРИНОС				
АКТИВНОСТИ	ИИ (1)	ИНВ (1)	ЕВР (а)=(б)+(ц)+(д)	ЕВР (б)	%(2)	Укупно ЕВР(ц)=(х)-(у)+(з)	%(2)	Централно ЕВР (х)	Регионално/локално ЕВР (у)	ИФИ ЕВР (з)	ЕВР (д)	%(2)
Активности	X	-	850 000	850.000	100	-	-	-	-	-	-	-
Споразум о доприносу	X	-	850.000	850.000	100	-	-	-	-	-	-	-
УКУПНО ИИ			850.000	850.000	100	-	-	-	-	-	-	-
УКУПНО ИНВ					100	-	-	-	-	-	-	-
УКУПНО ПРОЈЕКАТ			850.000	850.000	100	-	-	-	-	-	-	-

Износи без ПДВ-а

(1) У ретку Активности користити "X" за одређивање да ли се ради о ИИ или ИНВ

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ1 – Регионални

(2) Изражено у % Укупних издатака (стубац (а))

5. Индикативни распоред провођења (периоди подијељени по кварталима)

Уговори	Почетак тендера	Потписивање уговора	Завршетак пројекта
Споразум о суфинансирању	Не примјењује се	2Q 2013	2Q 2015

6. Мултидисциплинарна питања

6.1 Једнаке могућности:

Пројекат ће користити и женама и мушкарцима кроз побољшања у заштити и безбједности околиша. У свим активностима, и мушкарци и жене ће имати једнаке могућности да се такмиче за додјелу уговора и да раде на свим повезаним активностима.

6.2 Околиш:

Постоје значајне користи за заштиту околиша у земљама корисницама од реализације овог пројекта јер боља контрола употребе радионуклида може да има повољан утицај на заштиту околиша.

6.3 Мањине:

У свим активностима, мањине ће имати једнаке могућности да се такмиче за додјелу уговора и да раде на свим повезаним активностима.

ДОДАЦИ

I – Логичка матрица у стандардном облику

II – Уговорени износи и исплаћени износи по кварталу током цијелог трајања пројекта

III – Опис институционалног оквира

IV – Повезани закони, уредбе и стратешки документи

V – Детаљније информације о уговору који финансира ЕУ

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ1 – Регионални

ДОДАТАК I: Логичка матрица у стандардном облику

ЛОГИЧКА МАТРИЦА ЗА Сажетак пројекта	Назив и број Програма:	2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења (2011/023-384)
Даљње јачање техничких капацитета нуклеарних регулаторних органа у Босни и Херцеговини и Црној Гори	Период уговарања истиче - 2 године након датума склапања споразума о финансирању	Период исплате истиче - 1 годину након крајњег датума за извршење уговора.
	Укупни буџет: 850.000 ЕВР	ИПА буџет: 850.000 ЕВР

Општи циљ	Објективно провјерљиви показатељи	Извори провјере	
Допринијети побољшању радијацијске безбједности и безбједности извора зрачења у Босни и Херцеговини и Црној Гори кроз јачање техничких капацитета њихових нуклеарних регулаторних агенција.	Показано побољшање унутар корисника у успостављању закона и прописа о нуклеарној и радијацијској безбједности и провођење тих прописа кроз регулаторни орган који показује способност кроз надзор носилаца лиценци, инспекцију и провођење.	Нови или ревидирани прописи; потписане међународне конвенције; коначни извјештај за пројекат за сваку државу учесницу који наводи достигнућа.	
Сврха пројекта	Објективно провјерљиви показатељи	Извори провјере	Претпоставке
Даљњи допринос преношењу правне стечевине ЕУ-а у подручју нуклеарне безбједности и заштите од зрачења, те усклађивању функционисања нуклеарних регулаторних агенција у Босни и Херцеговини и Црној Гори са њиховим сестринским организацијама у ЕУ.	Успјешно преношење техничких капацитета као што је показано кроз нове или побољшане прописе који укључују међународне стандарде и Еуратом Директиве Савјета, као и међународне	Нови или ревидирани прописи; потписане међународне конвенције; коначни извјештај за пројекат за сваку државу учесницу који наводи достигнућа.	

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ1 – Регионални

	конвенције које је потписала Европска унија.		
Резултати	Објективно провјерљиви показатељи		Претпоставке
<p><i>Босна и Херцеговина</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ажурирани или нови нацрти прописа о заштити од зрачења и нуклеарној безбједности су у складу са <i>правном стечвином</i> ЕУ и међународним стандардима; • Проведбени поступци за примјену ажурираних и/или нових прописа у подручју радијацијске безбједности и безбједности извора зрачења су прегледани, анализирани и развијени у складу са најбољим међународним праксама; • Техничке спецификације за опрему за QA/QC у дијагностичкој радиологији су утврђене; • Опрема за QA/QC у дијагностичкој радиологији је достављена и тестирана; • Одговарајући софтвер за израчунавање доза и заштите је испоручен; • Активности, програми и планови ДРАРНС-а су прегледани а систем управљања квалитетом је успостављен и оперативан; • Инспекцијски алати, контролне листе и поступци ДРАРНС-а су прегледани, допуњени и издани тако да су у потпуности у складу са међународним стандардима и најбољим међународним праксама; 	<p>Пуна усклађеност законских прописа и регулатива са <i>правном стечвином</i> ЕУ у подручју заштите од зрачења и нуклеарне безбједности</p> <p>Пуна усклађеност законских прописа и регулатива са <i>правном стечвином</i> ЕУ у подручју заштите од зрачења и нуклеарне безбједности</p> <p>Функционална нуклеарна регулаторна агенција у Босни и Херцеговини, као и у Црној Гори, усклађена са њеним сестринским организацијама у ЕУ</p>	<p>Завршни извјештај којем је најмање један ЕУ регулатор дао допринос</p> <p>Опрема за QA/QC може да се визуелизира и провјери на захтјев</p> <p>Завршни извјештај којем је најмање један ЕУ регулатор дао допринос</p>	

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ1 – Регионални

<ul style="list-style-type: none"> • Свака политика и стратегија о збрињавању радиоактивног отпада је прегледана и евентуално побољшана; • Базе података за изворе зрачења су прегледане и побољшане; • Захтјеви за усвајање и ратификацију међународних конвенција о заштити од зрачења и нуклеарној безбједности од стране Босне и Херцеговине су утврђени; • Програм обуке за особље ДРАРНС-а је дефинисан; • Одлука ДРАРНС-а о акредитацији организација за техничку подршку (ОТП) је прегледана а регулатива припремљена; • Материјал за информисање јавности о ризицима ионизирајућег зрачења је израђен и дистрибуисан путем најприкладнијих канала. <p><u>Црна Гора</u></p> <p>Резултати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ажурирани или нови закони и прописи о заштити од зрачења и нуклеарној безбједности су у складу са <i>правном стечевином</i> ЕУ и међународним стандардима; • Проведбени поступци за примјену ажурираних и/или нових прописа у подручју радијацијске безбједности и безбједности извора зрачења су прегледани, анализирани и развијени у складу са најбољим међународним праксама; • ЕПА је издала свеобухватна			
--	--	--	--

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ1 – Регионални

<p>регулаторна упутства и савјете, који обухваћају техничке параметре и административне поступке за обезбјеђивање безбједног рада рендгенских уређаја за радиографију, флуороскопију, компјутеризовану томографију, дигиталне панорамске системе, мамографију и радиотерапију, као и радиоактивне изворе са примјеном у брахитерапији, раду нуклеарне медицине у Клиничком центру Црне Горе и индустријској примјени;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ЕПА је развила референтне поступке за QA/QЦ уређаја који стварају ионизирајуће зрачење и они су достављени индустријском и медицинском сектору на испитивање и коришћење; • Одређени су стручњаци компанија које би евентуално могле да проводе QA/QЦ испитивања; • Средства за провођење интерне дозиметрије су одређена, а регулаторна упутства и пратећи поступци за праћење и регистрацију интерних доза радницима су успостављени; • Материјал за информисање јавности о ризицима ионизирајућег зрачења је израђен и дистрибуисан путем најприкладнијих канала. 			
Активности	Средства	Трошкови	Претпоставке
За Босну и Херцеговину			
<p>Активност 1: Преношење <i>правне стечевине</i> ЕУ</p> <p>Активност 2: Развој поступака</p> <p>Активност 3: Набавка опреме и софтвера</p>	<p>Споразум о суфинансирању</p>	<p>500.000 ЕВР</p>	

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ1 – Регионални

<p>Активност 4: Преглед стратегија и унутрашњих политика</p> <p>Активност 5: Преглед алата и средстава за регулаторну инспекцију</p> <p>Активност 6: Преглед садашње стратегије управљања радиоактивним отпадом</p> <p>Активност 7: Побољшање базе података за изворе зрачења</p> <p>Активност 8: Захтјеви за усвајање и ратификацију међународних конвенција о заштити од зрачења и нуклеарној безбједности</p> <p>Активност 9: Програм обуке за особље ДРАРНС-а</p> <p>Активност 10: Акредитација организација за техничку подршку (ОТП)</p> <p>Активност 11: Јавно информисање</p>			
Активности	Средства	Трошкови	Претпоставке
За Црну Гору			
<p>Активност бр. 1: Преношење <i>правне стечевине</i> ЕУ</p> <p>Активност 2: Развој поступака</p> <p>Активност 3: QA/QC уређаја који производе ионизирајуће зрачење у индустријском и медицинском сектору</p> <p>Активност 4: Интерна дозиметрија</p> <p>Активност 5: Јавно информисање</p>	Споразум о суфинансирању	350.000 ЕВР	

Активности које ће се обављати могу да се мијењају у складу са резултатима 2008 ИПА регионалног пројекта за јачање техничких капацитета регулаторних органа земаља Западног Балкана који је започео у марту 2011. године.

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ1 – Регионални

ДОДАТАК II: Уговорени износи и исплаћени износи (у еврима) по кварталу за пројекат

Уговорено	Q2 2013	Q3 2013	Q4 2013	Q1 2014	Q2 2014	Q3 2014	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015
Споразум о суфинансирању	850.000								
Кумулативно	850.000								
Исплаћено	Q2 2013	Q3 2013	Q4 2013	Q1 2014	Q2 2014	Q3 2014	Q4 2014	Q1 2015	Q2 2015
Споразум о суфинансирању	500.000				350.000				
Кумулативно	500.000	500.000	500.000	500.000	850.000	850.000	850.000	850.000	850.000

ДОДАТАК III: Опис институционалног оквира

Види одјељак 3.1 (полазиште и оправданост)

ДОДАТАК IV: Повезани закони, прописи и стратешки документи

- Активност Нуклеарна безбједност и заштита од зрачења Вишекорисничког вишегодишњег индикативног планског документа (ВИПД) 2009-2011, те 2011-2013.;
- Заједничка конвенција о безбједности збрињавања истрошеног горива и о безбједности збрињавања радиоактивног отпада;
- Закон о радијацијској и нуклеарној безбједности у Босни и Херцеговини донесен 2007.;
- Закон о заштити од ионизирајућег зрачења и радијацијској безбједности (Народне новине Црне Горе 56/09, 58/09).

ДОДАТАК V: Детаљније информације о уговору који финансира ЕУ

Овај пројекат ће се проводити путем Споразума о суфинансирању са ИАЕА за укупни износ од 850.000 евра који ће бити потписан у другом кварталу 2013. године.

Посебни споразуми о суфинансирању ће се закључити у складу са условима Финансијског и административног оквирног споразума (ФАОС/енгл. ФАФА) између Европске уније и Уједињених нација, потписаног 29. априла 2003., којем је ИАЕА приступила 17. септембра 2004. године.

Стандардни сажетак Пројекта

1. Идентификација

Назив пројекта	Техничка подршка ИПА хоризонталном програму о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења
ЦРИС број	2011/023-384
Број пројекта	6
Број сектора ВИПД	5. Енергија (Вишекориснички ВИПД – 5. Саобраћајна и енергетска инфраструктура, укључујући нуклеарну безбједност)
ЕЛАРГ статистички код	03.64 – Нуклеарна безбједност
ДАЦ број сектора	23064
Укупни трошак (ПДВ није укључен)¹	355.000 евра
Допринос ЕУ-а	355.000 евра
Надлежна делегација ЕУ/ одговорна јединица	Јединица Д3 - Регионални програми, Главна управа за проширење
Начин управљања	Централизовани систем
Модалитет провођења	Пројекат
Врста провођења пројекта	Билатерална
Зона којој користи активност/Корисници	Западни Балкан: Албанија, Босна и Херцеговина, Хрватска, Бивша Југословенска Република Македонија, Црна Гора, Србија, као и Косово ²
Крајњи датуми за уговарање	3 године од датума склапања споразума о финансирању.
Крајњи датуми за извршење уговора	2 године од коначног датума за уговарање.
Крајњи датум за исплату средстава	1 годину од коначног датума за извршење уговора.

¹ Укупни трошак пројекта не укључује износ ПДВ-а или других пореза. Уколико то није случај, јасно навести износ ПДВ-а и разлоге зашто се сматра прихватљивим.

² У складу са РВСУН 1244/99.

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ6 – ЈРЦ-ИЕ

2. Циљеви

2.1. Општи циљ:

Подршка Јединици „Регионални програми“ у Главној управи за проширење, у програмирању, провођењу и евалуацији резултата пројеката нуклеарне безбједности који се финансирају у оквиру ИПА програма који покривају Албанију, Босну и Херцеговину, Хрватску, Бившу Југословенску Републику Македонију, Црну Гору, Србију, као и Косово.

2.2. Сврха пројекта:

Подршка ће се састојати од пружања техничке помоћи у свим корацима пројектног циклуса у оквиру ИПА програма нуклеарне безбједности, на захтјев Главне управе за проширење.

2.3. Веза са АП/НПАА/ЕП/САА

Не примјењује се.

2.4. Веза са ВИПД

Не примјењује се.

2.5. Веза са Националним/секторским инвестиционим планом

Не примјењује се.

3. Опис пројекта

3.1. Полазиште и оправданост:

Јединица „Регионални програми“ у Главној управи за проширење тренутно подржава пројекте нуклеарне безбједности у земљама кандидатима и потенцијалним земљама кандидатима за ЕУ у оквиру ИПА хоризонталног програма о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења који покрива земље Западног Балкана и евентуално Турску.

Као подршка јединици „Регионални програми“ у Општој управи за проширење у програмирању, праћењу и евалуацији резултата пројеката нуклеарне безбједности, техничку помоћ пружиће ЈРЦ-ИЕ – који дјелује као организација за техничку подршку службама Европске комисије укљученим у питања нуклеарне безбједности.

3.2. Повезане активности

Један административни споразум са ЈРЦ-ИЕ тече до априла 2012. за сличне активности (Уговор бр. 2010/234-903). Имао је за циљ преглед описа пројекта нуклеарне безбједности и заштите од зрачења, учествовање у одборима за оцјењивање тендера, учествовање у састанцима одбора за праћење и/или састанцима о напретку пројеката. Дио административног споразума био је

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ6 – ЈРЦ-ИЕ

посвећен и финализирању стварања и попуњавања дистрибуционе базе података за Phase пројекте нуклеарне безбједности који су били подржавани до 2006. године.

3.3. Резултати

- Описи пројеката за централизоване пројекте (уговори о услугама, радовима и набавци), израђени и/или ревидирани;
- Техничка подршка пружена делегацијама Европске комисије задуженим за ex-ante контролу ИПА пројеката у подручју нуклеарне безбједности и/или организацијама корисника ИПА пројеката нуклеарне безбједности;
- Пројекти нуклеарне безбједности финансирани из ИПА-на управљани у пуној усклађености са финансијским прописима;
- Захтјеви за финансирање од корисника ИПА пројеката нуклеарне безбједности анализирани;
- Ажуриране базе података о пројектима које финансира ИПА у подручју нуклеарне безбједности.

3.4. Активности:

- Припрема или преглед Описа пројеката нуклеарних пројеката (максимално 15) покрива следеће секторе: збрињавање радиоактивног отпада, декомисија нуклеарних инсталација, заштита од зрачења, спремност на ванредне ситуације, недопуштена трговина нуклеарним материјалима и изворима зрачења, праћење радиоактивности у околишу, калибрација радиоактивних извора, медицинска изложеност, уградња система раног упозорења и безбједност нуклеарних инсталација.
- Учествовање у одборима за оцјену понуда, састанцима на почетку, током и по завршетку провођења пројеката и евалуација резултата остварени (максимално 15 састанака).
- Учествовање у свим састанцима које затражи Јединица „Регионални програми“ у Главној управи за проширење на којим ће бити потребна техничка стручност у подручју нуклеарне безбједности.
- Допринос дан Јединици „Регионални програми“ у Главној управи за проширење за одобравање захтјева за плаћањем изданих од стране корисника пројеката нуклеарне безбједности програма ИПА. Ова активност може да укључи мисије за провјеру на лицу мјеста.
- Успостављање базе података са пописом пројеката које финансира ИПА у подручју нуклеарне безбједности и која укључује име корисника, циљеве пројекта, трошкове и главна постигнућа. Ова база података мора да буде доступна на Интернет мрежи.

3.5 Условљеност и редослијед

Не примјењује се.

3.6 Сечена искуства

Допринос Института за енергетику Заједничког истраживачког центра у Петену (НЛ) доказао се као веома вриједан за Главну управу за проширење за покретање, праћење и оцјењивање пројеката нуклеарне безбједности PHARE/ИПА који су програмирани од 1992. до 2011. Базе података за све пројекте нуклеарне безбједности PHARE/ИПА су успостављене и могу да се нађу на намјенској интернет страници. Технички савјети овог Института су увијек врло цијењени.

4. Индикативни буџет (износи исказани у ЕВР)

			ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА									
			УКУПНИ ТРОШАК			ИПА ДОПРИНОС ЕУ		НАЦИОНАЛНИ ДОПРИНОС				
АКТИВНОСТИ	ИИ (1)	ИНВ (1)	ЕВР (а)=(б)+(ц)+(д)	ЕВР (б)	%(2)	Укупно ЕВР(ц)=(х)-(у)+(з)	%(2)	Централно ЕВР (х)	Регионално/локално ЕВР (у)	ИФИ ЕВР (з)	ЕВР (д)	%(2)
Активност I	X		355.000	355.000	100							
Административни споразум	X		355.000	355.000	100							
УКУПНО ИИ			355.000	355.000	100							
УКУПНО ИНВ												
УКУПНО ПРОЈЕКТ			355.000	355.000	100							

Износи без ПДВ-а

- (1) У ретку Активност користити "X" за одређивање да ли се ради о ИИ или ИНВ
 (2) Изражено у % Укупних издатака (ступац (а))

5. Индикативни распоред провођења (периоди подијељени по кварталима)

Уговор	Почетак тендера	Потписивање уговора	Завршетак пројекта
Административни споразум	Не примјењује се	Q1 2012	Q1 2014

6. Мултидисциплинарна питања

6.1 Једнаке могућности:

Не примјењује се.

6.2 Околиш:

Не примјењује се.

6.3 Мањине:

Не примјењује се.

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ6 –
ЈРЦ-ИЕ

ДОДАЦИ

I – Логичка матрица у стандардном облику

II - Уговорени износи и исплаћени износи (у еврима) по кварталу током цијелог трајања пројекта

III – Детаљније информације о уговору који финансира ЕУ

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ1 – Регионални

ДОДАТАК I: Логичка матрица у стандардном облику

ЛОГИЧКА МАТРИЦА ЗА Сажетак пројекта	Назив и број Програма:	2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења (2011/023-384)
Техничка подршка ИПА хоризонталном програму о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења	Период уговарања истиче: 3 године након датума склапања споразума о финансирању	Период исплате истиче: 1 годину након завршног датума за извршење уговора.
	Укупни буџет: 355.000 ЕВР	ИПА буџет: 355.000 ЕВР

Општи циљ	Објективно провјерљиви показатељи	Извори провјере	Претпоставке
Подршка Јединици „Регионални програми“ у Главној управи за проширење, у програмирању, провођењу и евалуацији резултата пројекта нуклеарне безбједности који се финансирају у оквиру ИПА програма.	Извјештаји које је израдио ЈРЦ-Петен	Јединица „Регионални програми“ у ГУ за проширење ЈРЦ-Петен	
Сврха пројекта	Објективно провјерљиви показатељи Извјештаји које је израдио ЈРЦ-Петен	Извори провјере Јединица „Регионални програми“ у ГУ за проширење ЈРЦ-Петен	
Подршка ће се састојати од пружања техничке помоћи у свим корацима пројектног циклуса у оквиру ИПА програма нуклеарне безбједности, на захтјев Главне управе за проширење.			
Резултати	Објективно провјерљиви показатељи Комплетираност и техничка тачност информација укључених у Описе пројекта ИПА пројеката нуклеарне безбједности; Успјешно завршен тендера ИПА пројеката;	Извори провјере Преглед од стране служби Комисије Јединица „Регионални програми“ у ГУ за проширење	Претпоставке Доступност експерата за нуклеарну безбједност из ЈРЦ-Петен кад год Јединица „Регионални програми“ ГУ за проширење затражи техничку подршку Обезбијеђено високо квалитетно управљање пројектима

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ1 – Регионални

	Добро техничко управљање пројектима нуклеарне безбједности укључујући праћење Одобрење захтјева за финансирање од стране ГУ за проширење Приступ бази података путем интернета	Трошкови	Јединица „Регионални програми“ и Јединица за финансирање ГУ за проширење
Активности	Средства	Претпоставке	
<p>на управљани у пуној усклађености са финансијским прописима;</p> <p>Захтјеви за финансирање од корисника ИПА пројеката нуклеарне безбједности анализирани;</p> <p>Ажуриране базе података о пројектима које финансира ИПА у подручју нуклеарне безбједности.</p> <p>Активности</p> <p>Припрема или преглед описа пројеката нуклеарних пројеката (максимално 15) покрива следеће секторе: збрињавање радиоактивног отпада, декомисија нуклеарних инсталација, заштита од зрачења, спремност на ванредне ситуације, недопуштена трговина нуклеарним материјалима и изворима зрачења, праћење радиоактивности у околишу, калибрација радиоактивних извора, медицинска изложеност, уградња система раног упозорења и безбједност нуклеарних инсталација.</p> <p>Учествовање у одборима за оцјену понуда, састанцима на почетку, током и по завршетку провођења пројеката и евалуација резултата остварени (максимално 15 састанака).</p> <p>Учествовање у свим састанцима које затражи Јединица „Регионални програми“ у Главној управи за проширење на којим ће бити потребна техничка стручност у подручју нуклеарне безбједности.</p> <p>Допринос дан Јединици „Регионални програми“ у Главној управи за проширење за обрађивање захтјева за плаћањем изданих од стране корисника пројеката нуклеарне безбједности програма ИПА. Ова активност може да укључи мисије за проверу на лицу мјеста.</p> <p>Успостављање базе података са пописом пројеката које финансира ИПА у подручју нуклеарне безбједности и која укључује име корисника, циљеве пројекта, трошкове</p>	<p>Административни споразум са ГРЦ-ИЕ</p>	<p>355.000 ЕВР</p> <p>Индикативни пресјек трошкова за припрему/преглед ТОР, евалуационе састанке, праћење на терену и завршне семинаре:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Албанија: 10.000 евра - Босна и Херцеговина: 50.000 евра - Хрватска: 15.000 евра - Бивша Југословенска Република Македонија: 40.000 евра - Косово: 40.000 евра - Црна Гора: 40.000 евра - Србија: 80.000 евра - Састанци у Бриселу: 25.000 евра - Састанци у Бечу: 15.000 евра - Одобрење захтјева за плаћањем: 15.000 евра - Успостављање базе података: 25.000 евра 	

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ1 – Регионални

и главна постигнућа. Ова база података мора да буде доступна на Интернет мрежи.			
---	--	--	--

2011 ИПА Хоризонтални програм о нуклеарној безбједности и заштити од зрачења – ПФ1 – Регионални

ДОДАТАК II: Уговорени износи и исплаћени износи по кварталу током цијелог трајања пројекта

Уговорено	Q1 2012	Q2 2012	Q3 2012	Q4 2012	Q1 2013	Q2 2013	Q3 2013	Q4 2013	Q1 2014
Административн и споразум	355.00 0								
Кумулативно	355.00 0	355.00 0	355.00 0	355.00 0	355.00 0	355.00 0	355.00 0	355.00 0	355.00 0
Исплаћено									
Административн и споразум		248.50 0							106.50 0
Кумулативно		248.50 0	248.50 0	248.50 0	248.50 0	248.50 0	248.50 0	248.50 0	355.00 0

ДОДАТАК III: Детаљније информације о уговору који финансира ЕУ

Административни споразум биће склопљен са ЈРЦ-ИЕ током Q1 2012 за износ од 355.000 евра.

